

Załącznik nr 1 do Uchwały
Nr 398/7793/2024
Zarządu Województwa Podlaskiego
z dnia 4 kwietnia 2024 roku

Samorząd Województwa Podlaskiego
Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku

REGIONALNY PLAN DZIAŁAŃ NA RZECZ
ZATRUDNIENIA NA ROK 2024
W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM

Białystok, marzec 2024 r.

Spis treści

Wprowadzenie	2
1. Dokumenty będące podstawą do opracowania Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na rok 2024 (RPD/2024)	3
1.1 Krajowy Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2024-2026.....	3
1.2 Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030.	3
1.3 Strategia Polityki Społecznej Województwa Podlaskiego do roku 2030.....	5
1.4 Wieloletni Program Rozwoju Ekonomii Społecznej w województwie podlaskim do roku 2027. Ekonomia Solidarności Społecznej (WPRES).....	6
1.5 Program Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027.....	7
2. Aktualna sytuacja na rynku pracy w województwie podlaskim	10
3. Cele regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w 2024 roku.	28
4. Działania na rzecz wzrostu zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich w województwie podlaskim w 2024 r.	31
5. Koordynowanie i monitorowanie realizacji działań w RPD/2024.....	59
6. Finansowanie realizacji działań/zadań w RPD/2024.	60

Wprowadzenie

Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia (RPD), zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, służy określaniu i koordynowaniu regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w odniesieniu do krajowej polityki rynku pracy i powstaje na okres jednego roku. Podstawą do przygotowania RPD jest krajowy plan działań na rzecz zatrudnienia oraz strategia rozwoju województwa i strategia wojewódzka w zakresie polityki społecznej.

W odniesieniu do celów Krajowego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2024-2026, o których pismem z dnia 22.11.2023 r. poinformowało MRPIPS, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku przygotował „Założenia do opracowania Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na rok 2024 w województwie podlaskim” służące wypracowaniu celów i kierunków regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich na 2024 rok oraz do określenia priorytetowych grup bezrobotnych i osób wymagających wsparcia. W kolejnym etapie prac nad Planem, po zakończeniu konsultacji założeń z partnerami rynku pracy, w tym z samorządami powiatów oraz Wojewódzką Radą Dialogu Społecznego, na podstawie zgłoszonych przez partnerów zadań do realizacji w ramach RPD, przygotowano projekt dokumentu. Po zaopiniowaniu przez Wojewódzką Radę Rynku Pracy w Białymstoku RPD/2024 jest zatwierdzany przez Zarząd Województwa Podlaskiego.

Podstawą do opracowania RPD/2024 były w szczególności Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030, Strategia Polityki Społecznej Województwa Podlaskiego do roku 2030 oraz ww. Założenia.

W RPD/2024 określono cel główny regionalnej polityki rynku pracy, cele szczegółowe, kierunki działań oraz działania do realizacji w ramach określonych kierunków działań. Ponadto dokument zawiera zasady koordynacji i monitorowania planu, wskaźniki monitorowania realizacji działań oraz szacunkowy budżet.

RPD/2024 został przygotowany we współpracy następujących podmiotów:

- Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku,
- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego,
- Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Białymstoku,
- Powiatowych Urzędów Pracy Województwa Podlaskiego,
- Podlaskiej Wojewódzkiej Komendzie Ochotniczych Hufców Pracy w Białymstoku,
- Izby Rzemieślniczej i Przedsiębiorczości w Białymstoku.

1. Dokumenty będące podstawą do opracowania Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na rok 2024 (RPD/2024)

1.1 Krajowy Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2024-2026

Cel główny Krajowego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia¹ na lata 2024-2026, odpowiadający na wyzwania dla polityki zatrudnienia to **wzrost aktywności zawodowej i wzrost poziomu dobrej jakości zatrudnienia w Polsce.**

Cel główny będzie realizowany poprzez następujące cele szczegółowe:

1. Dostosowanie kwalifikacji i umiejętności osób do potrzeb gospodarki.
2. Modernizacja publicznych służb zatrudnienia.
3. Zaspokojenie potrzeb gospodarki poprzez zwiększenie dostępności zasobów kadrowych, w tym wykorzystanie niewykorzystanych dotychczas zasobów rynku pracy.
4. Wspieranie przedsiębiorczości oraz przedsiębiorców w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy i wsparcie dotychczasowych miejsc pracy.
5. Doskonalenie regulacji dotyczących zatrudnienia cudzoziemców.
6. Doskonalenie regulacji dotyczących prawa pracy i dialogu społecznego w związku ze zmianami technologicznymi, ekonomicznymi i społecznymi.

1.2 Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030

Kluczowym dokumentem w regionie służącym kształtowaniu polityki regionalnej jest Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030, która określa kierunki długofalowej koncepcji rozwoju województwa. Misja Województwa to: „Ambitne Podlaskie” i wizja: Podlaskie przedsiębiorcze – partnerskie – perspektywiczne.

Cele Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030 przedstawia tabela poniżej.

Tabela 1. Cele strategiczne i cele operacyjne Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030

Cele strategiczne	Cele operacyjne
Dynamiczna gospodarka	<ol style="list-style-type: none">1. Przemysły przyszłości2. Podlaski system otwartych innowacji3. Lokalna przedsiębiorczość4. Rewolucja energetyczna i gospodarka obiegu zamkniętego5. E-podlaskie
Zasobni mieszkańcy	<ol style="list-style-type: none">1. Kompetentni mieszkańcy2. Aktywni mieszkańcy3. Przestrzeń wysokiej jakości

¹ Na podstawie pisma z dnia 22.11.2023 r. Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej informującego Wojewódzkie Urzędy Pracy o toczących się pracach nad Krajowym Planem Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2024-2026 (KPDZ)

Partnerski region	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dobre zarządzanie 2. Kapitał społeczny 3. Partnerstwa międzynarodowe i ponadregionalne 4. Gościnny region
-------------------	---

Realizacja celu strategicznego Dynamiczna gospodarka, pozwoli na rozwój regionu dzięki przemysłom przyszłości, systemowi otwartych innowacji, lokalnej przedsiębiorczości, rewolucji energetycznej oraz wdrożeniu i rozpowszechnieniu idei e-podlaskie.

W Strategii Województwa podkreślono, iż przedsiębiorczość w województwie podlaskim, w warunkach niezwykle dynamicznego i gwałtownie zmieniającego się otoczenia będzie kluczową cechą podmiotów gospodarczych. W ramach celu operacyjnego Lokalna przedsiębiorczość (Cel 1.3.) wskazano, iż ważnym zagadnieniem dla województwa podlaskiego, jest tworzenie dogodnych warunków dla rozwoju przedsiębiorstw, które swoją pozycję budują w oparciu o lokalne zasoby i potencjały. Istotne w rozwijaniu przedsiębiorczości jest wykorzystanie i wspieranie rozwoju postaw przedsiębiorczych jego mieszkańców, ale również osób przyjeżdżających do regionu oraz wspieranie powstawania nowych oraz rozwoju istniejących przedsiębiorstw, w tym w aspektach organizacyjnym, edukacyjnym i finansowym. Wspieranie podejmowania własnej działalności gospodarczej ma na celu podniesienie ogólnego poziomu przedsiębiorczości oraz tworzenie nowych miejsc pracy i zapobieganie bezrobociu. Wyzwaniem w obszarze przedsiębiorczości, jak podkreślono w Strategii jest podniesienie ogólnego poziomu przedsiębiorczości oraz skuteczne wykorzystanie imigracji zarobkowych dla pobudzenia przedsiębiorczości na poziomie lokalnym.

W celu strategicznym 2. Zasobni mieszkańcy, celem działań samorządu województwa jest zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców. W celu tym skoncentrowano uwagę polityki rozwoju regionu na budowaniu i rozwijaniu silnego kapitału ludzkiego, który traktowany jest jako najważniejszy zasób regionu. Dla zwiększania zasobności mieszkańców województwa podlaskiego ważne jest budowanie i wzmacnianie kompetencji oraz działania zwiększające możliwości rozwijania aktywności społecznych w nowoczesnych przestrzeniach wysokiej jakości. Realizacji celu strategicznego służy realizacja trzech celów operacyjnych: Kompetentni mieszkańcy, Aktywni mieszkańcy i Przestrzeń wysokiej jakości.

Wynikiem realizacji celu operacyjnego 2.1 „Kompetentni mieszkańcy” powinien być znaczący wzrost jakości kapitału ludzkiego, co wpłynie na zwiększeniem atrakcyjności inwestycyjnej, jak i jakości życia w regionie. W Strategii zauważono, iż ważnym kierunkiem działań jest wspieranie procesów dostosowania się mieszkańców regionu do ciągłych zmian, w tym do ciągłego podnoszenia kompetencji czy przekwalifikowania się. Ponadto niezbędne jest lepsze wykorzystanie potencjału szkół prowadzących kształcenie zawodowe w zakresie kształcenia dostosowanego do zmieniających się potrzeb pracodawców. Z punktu widzenia rozwoju gospodarczego istotne jest również dopasowanie systemu kształcenia do specyficznych potrzeb osób dorosłych, a także zapewnienie kształcenia dostosowanego do potrzeb rynku pracy. Istotnym czynnikiem w zwiększaniu aktywności mieszkańców jest też rozwój usług

społecznych i zdrowotnych, w tym związanych ze starzeniem się społeczeństwa, czy wspieraniem rodzin w opiece nad dzieckiem i osobami zależnymi. W Strategii zauważono też konieczność działań służących zapewnieniu usług na rzecz osób i środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym. Na jakość życia wpływa możliwość rekreacji oraz uczestnictwa w kulturze. Poprawa dostępu do dóbr kultury oraz stymulowanie kształtowania nawyków kulturalnych, przyczyniają się do rozwoju społecznego.

W celu strategicznym 2.2. „Aktywni mieszkańcy” podkreślono, iż realizacja działań powinna przyczynić się do zwiększenia szans mieszkańców na kształtowanie ich ścieżek życiowych osobistych i zawodowych. Niezbędne jest wsparcie różnych grup społecznych zarówno nieaktywnych zawodowo z różnych powodów, jak i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, czy starających się przekwalifikować. Wyzwaniem dla regionu jest, jak wskazano w Strategii m.in.: dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, zwiększenie skłonności mieszkańców woj. podlaskiego do kształcenia ustawicznego, zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców, zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców, skuteczne warunki i zachęty dla imigrantów zza wschodniej granicy. Główne kierunki interwencji służące wzrostowi kapitału ludzkiego to m.in. szkolnictwo zawodowe dopasowane do potrzeb rynku pracy, współpracujące w procesie kształcenia z pracodawcami, kształcenie ustawiczne powszechne i wykorzystujące potencjał regionalnych instytucji edukacyjnych zgodne z potrzebami rozwijającej się gospodarki regionu, wspieranie mieszkańców, w tym imigrantów w zdobywaniu i rozwijaniu kompetencji na wszystkich etapach życia, działania w kierunku wzrostu aktywności zawodowej i społecznej mieszkańców w tym osób o utrudnionym dostępie do rynku pracy.

W celu strategicznym 3. „Partnerski region” jednym z celów operacyjnych, służących podkreśleniu umiejętności współpracy opartej na zaufaniu dla realizacji różnorodnych celów, jest Kapitał społeczny. W budowaniu kapitału społecznego istotną rolę odgrywają działania ukierunkowane na kształtowanie postaw społecznych i obywatelskich oraz wspieranie dialogu społecznego. Jednym z głównych kierunków interwencji jest wspieranie rozwoju i kompetencji organizacji społecznych. W Strategii podkreślono, iż kapitał społeczny jest traktowany jako ważny czynnik rozwoju regionów. Wśród wyzwań w tym obszarze określono m.in.: podniesienie jakości kapitału społecznego, zwiększenie aktywności mieszkańców, w tym w podejmowaniu działań w ramach organizacji społeczeństwa obywatelskiego. Główne kierunki interwencji to m.in. wspieranie rozwoju i kompetencji organizacji społecznych i wspieranie dialogu społecznego.

1.3 Strategia Polityki Społecznej Województwa Podlaskiego do roku 2030

Strategia Polityki Społecznej Województwa Podlaskiego do roku 2030 jest kolejnym dokumentem stanowiącym podstawę do przygotowania RPD/2024. Głównym celem Strategii jest zapewnienie kompleksowego wsparcia osobom i grupom społecznym oraz stałe i efektywne dostarczenie profesjonalnych rozwiązań umożliwiających zapobieganie i rozwiązywanie problemów społecznych, w oparciu o posiadaną wiedzę i zdobyte doświadczenie kadr oraz wysoki poziom integracji społecznej. Misją Strategii jest: Stworzenie

mieszkańcom województwa podlaskiego możliwości integracji, wypełniania ról społecznych, równego dostępu do wszelkich praw, zasobów, dóbr i usług podnoszących jakość życia.

Wśród celów strategicznych polityki społecznej wyróżniono:

1. Włączenie społeczne oraz przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu osób i rodzin.
2. Wzmocnienie funkcjonowania rodzin i systemu pieczy zastępczej.
3. Poprawę warunków życia osób z niepełnosprawnościami w sferze społecznej i zawodowej.
4. Profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
5. Wzmocnienie jakości życia osób starszych.
6. Rozwój usług społecznych i deinstytucjonalizacja systemu pomocy społecznej.
7. Rozwój ekonomii społecznej i solidarnej.

1.4 Wieloletni Program Rozwoju Ekonomii Społecznej w województwie podlaskim do roku 2027. Ekonomia Solidarności Społecznej (WPRES)

„Wieloletni Program Rozwoju Ekonomii Społecznej w województwie podlaskim do roku 2027. Ekonomia Solidarności Społecznej” (WPRES) – to dokument programowy, który diagnozuje problemy oraz wyznacza podstawowe kierunki działań w woj. podlaskim, mające na celu rozwój i upowszechnianie ekonomii społecznej. Sektor ekonomii społecznej to ważny element regionalnej polityki w zakresie zatrudnienia i integracji społecznej.

Głównym celem Programu jest „Ekonomia społeczna i solidarna jako istotne ogniwo rozwoju społeczno-gospodarczego województwa podlaskiego”. Cel główny realizowany będzie w trzech priorytetach:

1. Priorytet I: Ekonomia społeczna i solidarna powszechnie i pozytywnie postrzegana przez mieszkańców województwa podlaskiego.
2. Priorytet II: Trwałe i silne przedsiębiorstwa społeczne i podmioty ekonomii społecznej w województwie podlaskim.
3. Priorytet III: Spójny i efektywny system wsparcia ekonomii społecznej i solidarnej.

W szczególności Priorytet II wyznacza kierunki działań pod kątem zwiększenia udziału przedsiębiorstw społecznych i podmiotów ekonomii społecznej w rynku pracy, aktywizacji społeczno-zawodowej oraz w dostarczaniu usług społecznych poprzez realizację celów szczegółowych, tj.:

1. Zwiększenie liczby przedsiębiorstw społecznych i podmiotów ekonomii społecznej tworzonych przez osoby prawne.
2. Zwiększenie stabilności i konkurencyjności przedsiębiorstw społecznych i podmiotów ekonomii społecznej działających w województwie podlaskim.
3. Zwiększenie poziomu i jakości zatrudnienia w PS i PES.

1.5 Program Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027

Program Fundusze Europejskie dla Podlaskiego (FEdP) 2021-2027, przyjęty Uchwałą nr 311/5776/2022 Zarządu Województwa Podlaskiego w dniu 16.12.2022 roku, jest jednym z narzędzi realizacji Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030 (SRWP 2030).

Program stanowi jednocześnie instrument realizacji Umowy partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce (UP). Jest programem dwufunduszowym, współfinansowanym z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+). Realizuje 5 celów Polityki Spójności (PS) określonych w pakiecie legislacyjnym 2021-2027.

W odpowiedzi na zidentyfikowane wyzwania rozwojowe za cel główny Programu przyjęto: „Dążenie do osiągnięcia pozycji dobrze rozwiniętego oraz atrakcyjnego pod względem jakości życia regionu dzięki wykorzystaniu potencjałów rozwojowych i najnowocześniejszych technologii oraz unikalnych walorów środowiska, bogatego dziedzictwa kulturowego, wysokiego poziomu kompetencji mieszkańców i inicjatyw lokalnych”.

W ramach programu założono realizację dwunastu Priorytetów, tj.:

Priorytet I: Badania i innowacje.

Priorytet II: Region przyjazny środowisku.

Priorytet III: Lepiej skomunikowany region.

Priorytet IV: Przestrzeń społeczna wysokiej jakości.

Priorytet V: Zrównoważony rozwój terytorialny.

Priorytet VI: Zrównoważona mobilność miejska.

Priorytet VII: Fundusze na rzecz zatrudnienia i kształcenia osób dorosłych.

Priorytet VIII: Fundusze na rzecz edukacji i włączenia społecznego.

Priorytet IX: Fundusze na rzecz Rozwoju Lokalnego.

Priorytet X: Wspieranie energii odnawialnej na potrzeby lokalnych społeczności.

Priorytet XI: Pomoc techniczna (EFRR).

Priorytet XII: Pomoc techniczna (EFS+).

Spośród powyższych priorytetów w szczególności dwa mają bezpośredni wpływ na kreowanie aktywnej polityki rynku pracy w województwie podlaskim, tj.:

1. Priorytet VII: Fundusze na rzecz zatrudnienia i kształcenia osób dorosłych.
2. Priorytet VIII: Fundusze na rzecz edukacji i włączenia społecznego.

Priorytet VII Fundusze na rzecz zatrudnienia i kształcenia osób dorosłych zakłada realizację 4 celów szczegółowych:

- I. 2.1.7.1. Cel szczegółowy (a): Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup

znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej.

Realizacja celu ma służyć zwiększeniu poziomu zatrudnienia w województwie podlaskim w szczególności w grupie osób młodych, kobiet i osób starszych.

- II. 2.1.7.2. Cel szczegółowy (c): Wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

Realizacja celu ma przyczynić się do zwiększenia poziomu zatrudnienia w województwie podlaskim, w szczególności wśród kobiet, a także zapewnić większą równowagę między życiem zawodowym i prywatnym.

- III. 2.1.7.3. Cel szczegółowy (d): Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia.

Realizacja ww. celu ma służyć wzmocnieniu potencjału zasobów pracy z uwagi na zachodzące procesy demograficzne.

- IV. 2.1.7.4. Cel szczegółowy (g): Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej.

W ramach ww. celu realizowane będzie dofinansowanie usług rozwojowych, w tym w zakresie kompetencji cyfrowych i ekologicznych, dla osób dorosłych, które chcą z własnej inicjatywy podnieść swoje umiejętności/kompetencje lub nabyć kwalifikacje, w tym wsparcie dla osób z najtrudniejszych grup docelowych.

- V. 7.5. Cel szczegółowy (a): Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej. W ramach ww. celu przewidziane są następujące typy projektów²:

1. Aktywizacja zawodowa osób młodych znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy realizowana w projekcie OHP.

² Szczegółowy Opis Priorytetów (SZOP), Dane WUP w Białymstoku

2. Inicjatywa ALMA – wsparcie osób młodych należących do kategorii NEET realizowane w projekcie OHP lub innych projektach.
3. Wsparcie publicznych służb zatrudnienia w świadczeniu usług w ramach sieci EURES realizowane w projekcie WUP.
4. Realizacja ukierunkowanych schematów mobilności transnarodowej (USMT) w ramach sieci EURES w projekcie WUP.

W ramach **Priorytetu VIII FEdP** - Fundusze na rzecz edukacji i włączenia społecznego wsparcie skierowane będzie do osób najbardziej potrzebujących. W ramach przedmiotowego Priorytetu wyodrębniono 4 cele szczegółowe:

- I. 2.1.8.1. Cel szczegółowy (f): Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

Działania realizowane w ramach tego celu w obszarze edukacji będą sprzyjały zapewnieniu równego dostępu i możliwości ukończenia wysokiej jakości i włączającej edukacji - od wczesnej edukacji i opieki, poprzez edukację ogólną i zawodową. Grupę docelową stanowią dzieci, młodzież, nauczyciele i kadra placówek edukacyjnych województwa podlaskiego oraz rodzice i opiekunowie prawni.

- II. 2.1.8.2. Cel szczegółowy (h): Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji.

W ramach ww. celu szczegółowego przewiduje się w szczególności realizację kompleksowego i indywidualizowanego wsparcia aktywizacyjnego osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym i ich rodzin (w tym osób w kryzysie bezdomności) oraz osób biernych zawodowo. Wsparcie grupy docelowej skierowane będzie w szczególności na aktywizację społeczno-zawodową.

- III. 2.1.8.3. Cel szczegółowy (k): Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej.

W ramach wyżej wyodrębnionego celu szczegółowego planowane są działania służące zwiększeniu dostępności do usług społecznych oraz zdrowotnych, zgodnie z zasadą

deinstytucjonalizacji w odniesieniu do regionalnej strategii rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.

- IV. 2.1.8.4. Cel szczegółowy (L): Wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci.

W ramach realizacji celu podjęte zostaną działania na rzecz integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci zgodnie z regionalną strategią rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.

- V. 8.5 Cel szczegółowy (L) Wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci. W ramach realizacji ww. celu przewidziano m.in. następujące typy działań³:

1. Rozwój usług wsparcia rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze, w tym m. in. asystentury rodzinnej, poradnictwa specjalistycznego, mediacji, pomocy prawnej, grup wsparcia, rodziny wspierającej, usług interwencji kryzysowej oraz usługi w zakresie przeciwdziałania przemocy, w tym przemocy w rodzinie;
2. Działania wspierające włączenie społeczne i łagodzące ubóstwo (przy wykorzystaniu usług aktywnej integracji) osób o znacznym stopniu niepełnosprawności wraz z uwzględnieniem szczególnych potrzeb opiekunów osób z niepełnosprawnościami (zwłaszcza członków rodzin);
3. Wsparcie aktywizacji społecznej osób będących w kryzysie bezdomności i zagrożonych wykluczeniem mieszkaniowym (...);
4. Kompleksowe wsparcie dzieci i młodzieży w ramach placówek wsparcia dziennego prowadzonych w formie pracy podwórkowej, które zakłada m.in. świadczenie usług doradczych, działania wspierające rozwój osobowości dzieci i młodzieży oraz więzi rodzinnych, zajęcia z wykorzystaniem aktywnych form wychowawczych, w ramach przedsięwzięcia priorytetowego;
5. Działania w celu integracji społecznej obywateli państw trzecich, w tym w szczególności osób pochodzących zwłaszcza z Ukrainy i Białorusi polegające na wsparciu ww. usług ułatwiających ich funkcjonowanie w społeczeństwie.

2. Aktualna sytuacja na rynku pracy w województwie podlaskim

2.1. Ludność

W woj. podlaskim, podobnie jak w skali kraju, odnotowuje się rzeczywisty ubytek ludności. W końcu 2022 r. w woj. podlaskim mieszkało 1143,4 tys. osób, czyli o 5,4 tys. mniej niż w końcu 2021 r. (o 0,5%; w kraju o 0,4%). O spadku liczby mieszkańców zdecydowało ujemne saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały, które wyniosło -1,00

³ Szczegółowy Opis Priorytetów (SZOP), Dane WUP w Białymstoku

na 1000 ludności (w 2021 r.: -1,05); dla Polski wskaźnik ten osiągnął wartość +0,05⁴. Innym decydującym czynnikiem był ujemny przyrost naturalny ludności. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców województwa wyniósł w 2022 roku -3,76 (w roku poprzednim: -5,74), podczas gdy wskaźnik ogólnokrajowy to -3,79 (w 2021 r.: -4,95)⁵.

W końcu 2022 r. liczba ludności województwa w wieku produkcyjnym kształtowała się na poziomie 673,7 tys. osób (58,9% ogółu). W ciągu roku w tej grupie nastąpił spadek o 8,7 tys. osób (o 1,3%). Wśród ludności w wieku produkcyjnym osoby w wieku mobilnym (18-44 lata) stanowiły 60,2% (405,9 tys.), a ich liczebność zmniejszyła się o 7,7 tys. (o 1,9%). Natomiast w wieku niemobilnym było 267,8 tys. osób, tj. o 1,0 tys. (o 0,4%) mniej niż przed rokiem. W wieku przedprodukcyjnym było 208,0 tys. (18,2%), czyli mniej niż przed rokiem o 1,3 tys. osób (o 0,6%), z kolei w wieku poprodukcyjnym – 261,7 tys. osób (22,9%), tj. więcej o 4,6 tys. (o 1,8%)⁶.

Współczynnik obciążenia demograficznego, określający liczbę osób w wieku nieprodukcyjnym przypadającą na 100 osób w wieku produkcyjnym, w 2022 r. wyniósł dla woj. podlaskiego 69,7 (w roku poprzednim: 68,3), był więc niższy niż ogólnopolski wynoszący 70,4⁷.

W 2023 r. następował dalszy spadek liczby ludności województwa. W I półroczu 2023 r. liczba osób zamieszkałych w woj. podlaskim zmniejszyła się o 2,7 tys. (o 0,2%). Na jej spadek wpłynął ujemny przyrost naturalny, wynoszący -3,5 na 1000 mieszkańców (Polska: -3,7) oraz ujemne saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na poziomie -1,2 na 1000 mieszkańców (Polska: +0,1). W końcu czerwca 2023 r. w woj. podlaskim mieszkało 1140,7 tys. osób⁸.

2.2. Aktywność zawodowa. Pracujący i bezrobotni

Jak wynika z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności⁹, liczba ludności aktywnej zawodowo w wieku 15-89 lat wyniosła w III kwartale 2023 r. 511 tys. osób i zwiększyła się o 1 tys. w stosunku do III kwartału 2022 r. (o 0,2%). Wzrosła liczba osób pracujących – o 5 tys. do 501 tys., a liczba bezrobotnych spadła o 4,0 tys. do 10 tys. osób.

W III kw. 2023 r. współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku 15-89 lat wyniósł 58,9%, co oznacza, że w porównaniu do III kw. 2022 r. wzrósł o 0,2 p. proc. Wskaźnik wojewódzki był o 0,5 p. proc. wyższy niż w ogólnopolski (58,4%; wzrost o 0,6 p. proc w odniesieniu do III kwartału 2022 r.).

⁴ BDL GUS: Ludność: Migracje na pobyt stały gminne wg płci migrantów, w ruchu wewnętrznym i zagranicznym [16.02.2024]

⁵ BDL GUS: Ludność: Ruch naturalny ludności (dane półroczne) [16.02.2024]

⁶ BDL GUS: Ludność: Ludność w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej), produkcyjnym i poprodukcyjnym wg płci [16.02.2024]

⁷ BDL GUS: Ludność: Wskaźniki obciążenia demograficznego [16.02.2024]

⁸ Ludność. Stan i struktura oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym w 2023 r. Stan w dniu 30 VI, GUS Warszawa 2023, tabela przeglądowa I, dostęp: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/ludnosc/ludnosc-stan-i-struktura-ludnosc-i-ruch-naturalny-w-przekroju-terytorialnym-stan-w-dniu-30-czerwca,6,35.html> [16.02.2024]

⁹ BDL GUS: Rynek pracy: Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15-89 lat według BAEL (dane kwartalne) [16.02.2024]

W woj. podlaskim wskaźnik zatrudnienia ludności w wieku 15-89 lat w III kw. 2023 r. osiągnął wartość 57,7%, tj. o 0,6 p. proc. wyższą od wskaźnika notowanego w III kw. 2022 r. oraz o 0,9 p. proc. wyższą niż w Polsce (56,8%). W Polsce na przestrzeni roku zanotowano wzrost tego wskaźnika o 0,7 p. proc. Natomiast wojewódzki wskaźnik zatrudnienia ludności w wieku 20-64 lata wyniósł w III kwartale 2023 r. 78,7% (Polska: 77,7%).

Stopa bezrobocia rzeczywistego osób w wieku 15-89 lat w woj. podlaskim w III kw. 2023 r. wyniosła 2,0%, tj. o 0,7 p. proc. mniej niż w analogicznym kwartale roku ubiegłego i o 0,7 p. proc. mniej niż w Polsce. Na przestrzeni roku w Polsce stopa bezrobocia spadła o 0,2 p. proc.

Ponadto w analizowanym okresie liczba biernych zawodowo mieszkańców województwa spadła o 1,0 tys. osób (o 0,3%), w Polsce nastąpił spadek tej grupy osób o 1,3% do poziomu 12372 tys. osób.

Tabela 1. Aktywność zawodowa ludności (wg BAEL) w woj. podlaskim na tle Polski

Wyszczególnienie	woj. podlaskie III kw. 2022	woj. podlaskie III kw. 2023	+/-	Polska III kw. 2022	Polska III kw. 2023	+/-
Współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku 15-89 lat w %	58,7	58,9	+0,2 pp.	57,8	58,4	+0,6 pp.
Wskaźnik zatrudnienia ludności w wieku 15-89 lat w %	57,1	57,7	+0,6 pp.	56,1	56,8	+0,7 pp.
Stopa bezrobocia ludności w wieku 15-89 lat w %	2,7	2,0	-0,7 pp.	2,9	2,7	-0,2 pp.
Wskaźnik zatrudnienia ludności w wieku 20-64 lata w %	77,3	78,7	+1,4 pp.	76,5	77,7	+1,2 pp.
Liczba biernych zawodowo w wieku 15-89 lat w tys.	359	358	-0,3%	12532	12372	-1,3%

Źródło: BDL GUS: Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15-89 lat według BAEL (dane kwartalne) [16.02.2024]

W gospodarce narodowej województwa podlaskiego pracowało w końcu sierpnia 2023 roku 429,8 tys. osób, tj. o 5,2 tys. (o 1,2%) mniej niż w końcu grudnia 2022 roku. Podlaskie jest regionem rolniczym, w związku z czym sektor rolny ma znaczący udział w strukturze pracujących. W końcu sierpnia 2023 r. w woj. podlaskim odnotowano 80,7 tys. osób pracujących w tym sektorze, co stanowiło 18,8% ogółu pracujących (spadek udziału o 0,2 punktu proc.), w przemyśle pracowało 74,8 tys. osób, tj. 17,4% (spadek udziału o 0,1 punktu proc.), w handlu; naprawie pojazdów samochodowych – 58,7 tys. osób, tj. 13,7% (bez zmian), w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych

zabezpieczeniach społecznych – 35,4 tys., tj. 8,2% (wzrost o 0,2 punktu proc.) oraz edukacji – 34,2 tys., tj. 7,9% (spadek udziału o 0,3 punktu proc.)¹⁰.

Tabela 2. Pracujący* w woj. podlaskim wg sekcji PKD (stan w końcu miesiąca)

SEKCJE PKD 2007 (Polskiej Klasyfikacji Działalności)	grudzień 2022	%	sierpień 2023	%	wzrost/ spadek w liczbach	wzrost / spadek w %
Ogółem	435 031	100,0	429 800	100,0	-5 231	-1,2
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	82 536	19,0	80 713	18,8	-1 823	-2,2
Przemysł	76 081	17,5	74 773	17,4	-1 308	-1,7
Budownictwo	28 161	6,5	28 095	6,5	-66	-0,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	59 552	13,7	58 740	13,7	-812	-1,4
Transport i gospodarka magazynowa	22 786	5,2	22 068	5,1	-718	-3,2
Zakwaterowanie i gastronomia	7 022	1,6	7 018	1,6	-4	-0,1
Informacja i komunikacja	9 361	2,2	9 572	2,2	211	2,3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	7 048	1,6	6 941	1,6	-107	-1,5
Obsługa rynku nieruchomości	4 056	0,9	3 998	0,9	-58	-1,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	14 577	3,4	14 773	3,4	196	1,3
Administrowanie i działalność wspierająca	9 519	2,2	9 547	2,2	28	0,3
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	34 833	8,0	35 442	8,2	609	1,7
Edukacja	35 485	8,2	34 154	7,9	-1 331	-3,8
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	29 137	6,7	29 332	6,8	195	0,7
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4 576	1,1	4 570	1,1	-6	-0,1
Pozostała działalność usługowa	10 301	2,4	10 064	2,3	-237	-2,3

* Bez pracujących zagranicą.

Źródło: BDL GUS: Pracujący w gospodarce narodowej wg sekcji PKD i miejsca zamieszkania (dane miesięczne)

¹⁰ BDL GUS: Rynek pracy: Pracujący w gospodarce narodowej wg sekcji PKD i miejsca zamieszkania (dane miesięczne) [21.02.2024]

W ciągu ośmiu miesięcy 2023 r. w większości sekcji PKD odnotowano spadek liczby pracujących, przy czym procentowo największy nastąpił w edukacji (o 3,8%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 3,2%), pozostałej działalności usługowej (o 2,3%) oraz rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (o 2,2%). Wzrost liczby pracujących odnotowano w pięciu sekcjach, głównie w informacji i komunikacji (o 2,3%), administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (o 1,7%) i działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 1,3%). W skali kraju w analizowanym okresie liczba pracujących zmniejszyła się o 0,7%, przy czym największy spadek odnotowano w edukacji (o 2,7%) oraz rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (o 2,1%).

W okresie styczeń–grudzień 2023 r. **przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw** wyniosło 123,2 tys. etatów i było o 0,5% niższe od zanotowanego w poprzednim roku (w skali kraju wzrosło o 0,3%). W odniesieniu do 2022 r. spadek **przeciętnego zatrudnienia** odnotowano przede wszystkim w sekcjach: administrowanie i działalność wspierająca (o 10,1%), górnictwo i wydobywanie (o 3,8%), obsługa rynku nieruchomości (o 2,5%), przetwórstwo przemysłowe (o 2,1%) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 1,9%). Wzrost wystąpił m.in. w transporcie i gospodarce magazynowej (o 8,5%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 7,2%) oraz informacji i komunikacji (o 5,5%)¹¹.

W 2023 roku nastąpił spadek poziomu **bezrobocia rejestrowanego**¹² o 193 osoby (o 0,6%), podczas gdy w 2022 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych spadła o 2,2 tys. osób, tj. o 6,6% (w skali kraju spadek ten wyniósł odpowiednio: -3,0% w 2023 r. i -9,3% w 2022 r.). Bezrobotni zarejestrowani w urzędach pracy woj. podlaskiego w końcu 2023 r. w liczbie 31,0 tys., stanowili 7,0% ludności aktywnej zawodowo (w końcu 2022 r. również 7,0%). Stopa bezrobocia w województwie podlaskim była wyższa od krajowej o 1,9 p. proc. (przed rokiem o 1,8 p. proc.).

Tabela 3. Poziom bezrobocia rejestrowanego w woj. podlaskim w latach 2022-2023 (w końcu roku)

Wyszczególnienie	2022	2023	wzrost/spadek w liczbach	wzrost/spadek w %
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych	31185	30992	-193	-0,6
Stopa bezrobocia – Podlaskie w %	7,0	7,0	b.zm.	x
Stopa bezrobocia – Polska w %	5,2	5,1	-0,1 pp.	x

Źródło: WUP w Białymstoku, MRiPS

Niekorzystną cechą rynku pracy w Podlaskiem jest utrzymywanie się zróżnicowania terytorialnego bezrobocia. W podregionie łomżyńskim stopa bezrobocia rejestrowanego

¹¹ Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podlaskiego w grudniu 2023 r., nr 12/2023, Urząd Statystyczny w Białymstoku, s. 4

¹² Podlaski rynek pracy Grudzień 2023, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku

wynosiła w końcu grudnia 2023 r. 7,2%, tj. o 0,9 p. proc. mniej niż w podregionie suwalskim, dla którego wskaźnik ten wynosił 8,1%, oraz o 0,9 p. proc. więcej niż w podregionie białostockim (6,3%). Różnice bardziej wyraźne są w obrębie podregionu, gdzie poszczególne powiaty znacznie różnią się wielkością wskaźnika bezrobocia: 3,5-krotnie w podregionie łomżyńskim (powiat kolneński – stopa bezrobocia 15,3% i bielski – 4,4%) oraz 2,2-krotnie w podregionie suwalskim (powiat grajewski –11,2% i suwalski – 5,1%) i białostockim (powiat sokółski – 11,1% i m. Białystok – 5,1%)¹³.

2.3. Grupy osób bezrobotnych będące w szczególnej sytuacji na podlaskim rynku pracy

Osoby młode są jedną z najważniejszych grup ryzyka zatrudnieniowego. Ciągłe aktualnym czynnikiem determinującym bezrobocie wśród młodzieży jest niedostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy, niedostateczne przygotowanie zawodowe absolwentów szkół do wykonywania pracy na danym stanowisku oraz niedostatek miejsc pracy na regionalnym rynku pracy dla osób z wyższym wykształceniem. W końcu grudnia 2023 r. w ewidencji urzędów pracy woj. podlaskiego zarejestrowanych było 7,4 tys. **osób bezrobotnych do 30 roku życia** (23,9% ogółu bezrobotnych), tj. o 0,2 tys. osób mniej niż w końcu grudnia 2022 r. (o 2,3%). Ich udział w ogólnej zbiorowości bezrobotnych zmniejszył się o 0,4 p. proc. W ciągu 2023 r. do urzędów pracy zgłosiło się 16,1 tys. młodych bezrobotnych (38,0% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych), tj. o 0,4 tys. mniej niż w ciągu 2022 r. Jednocześnie rejestry bezrobotnych opuściło 15,5 tys. osób bezrobotnych do 30 roku życia (36,5% ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych), tj. o 0,6 tys. mniej niż w poprzednim roku. Pracę podjęło 9,1 tys. osób do 30 roku życia (o 0,1 tys. więcej niż przed rokiem), a wskaźnik płynności rynku pracy¹⁴ w grupie osób młodych wyniósł 56,7%, tj. był na poziomie wskaźnika dla ogółu bezrobotnych.

Trudna jest sytuacja zawodowa **osób powyżej 50 roku życia**, a więc osób pozostających jeszcze w wieku aktywności zawodowej, które są zdolne do pracy, jednak z różnych przyczyn przechodzą w okres zbyt wczesnej dezaktywizacji. Na przestrzeni 2023 roku liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia zmniejszyła się o 0,2 tys. (o 2,4%) do 8,4 tys., natomiast ich udział w ogólnej populacji zarejestrowanych bezrobotnych spadł o 0,5 p. proc. do 27,0%. W 2023 r. do urzędów pracy zgłosiło się 7,4 tys. osób powyżej 50 roku życia (17,4% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych), tj. o 0,1 tys. mniej niż w ciągu 2022 r. Jednocześnie rejestry bezrobotnych opuściło 7,6 tys. takich osób (17,8% ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych), tj. o 0,6 tys. mniej niż w poprzednim roku. Pracę podjęło 3,4 tys. osób 50 plus (o 0,1 tys. mniej niż przed rokiem), a wskaźnik płynności rynku pracy w tej grupie bezrobotnych wyniósł 46,0% i był niższy od wskaźnika dla ogółu bezrobotnych o 10,7 p. proc. (56,7%).

¹³ Dane Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy: Tablica 1 Liczba bezrobotnych zarejestrowanych oraz stopa bezrobocia według makroregionów, regionów i podregionów [25.01.2024 r.]

¹⁴ Stosunek liczby bezrobotnych wyrejestrowanych z tytułu podjęcia pracy do liczby nowo zarejestrowanych w tym samym czasie

Ponad 1/3 zarejestrowanych bezrobotnych stanowią **osoby bez kwalifikacji zawodowych** (35,3%), które w końcu grudnia 2023 r. liczyły 11,0 tys. Na przestrzeni roku liczebność tej grupy bezrobotnych zmniejszyła się o 87 osób (o 0,8%), a jej udział wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych pozostał bez zmian. W ciągu 2023 r. do urzędów pracy zgłosiło się 14,4 tys. osób bez kwalifikacji zawodowych (34,0% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych), tj. o 0,6 tys. mniej niż w ciągu 2022 r. Pracę podjęło 6,6 tys. osób (o 0,3 tys. mniej niż przed rokiem), a wskaźnik płynności rynku pracy w tej grupie wyniósł 46,2% i był niższy od wskaźnika dla ogółu bezrobotnych o 10,5 p. proc. (56,7%).

W obraz rynku pracy województwa podlaskiego na stałe wpisało się **bezrobocie długotrwałe**. Jest to najliczniejsza kategoria bezrobotnych. W końcu grudnia 2023 r. liczba osób pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy (licząc łącznie w ciągu ostatnich 2 lat), ukształtowała się na poziomie 17,0 tys., a ich udział to 54,7% ogólnej liczby bezrobotnych. Na przestrzeni roku liczebność osób długotrwałe bezrobotnych zmniejszyła się o 0,4 tys. (o 2,5%), a jej procentowy udział wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych spadł o 1,1 p. proc. Z długością pozostawania bez pracy ściśle wiąże się poziom wykształcenia: im niższy, tym większe zagrożenie długotrwałym bezrobociem. W populacji długotrwałe bezrobotnych osoby z wykształceniem poniżej średniego stanowiły większy odsetek niż wśród ogółu bezrobotnych: 55,0% wobec 49,1%. W ciągu 2023 r. do urzędów pracy zgłosiło się 12,2 tys. osób długotrwałe bezrobotnych (28,7% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych), tj. o 0,3 tys. mniej niż w ciągu 2022 r. Jednocześnie ewidencję PUP opuściło 12,6 tys. osób długotrwałe bezrobotnych (29,6% ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych), tj. o 2,6 tys. mniej niż w 2022 roku. Pracę podjęło 5,5 tys. osób długotrwałe bezrobotnych (o 0,9 tys. mniej niż rok wcześniej), a wskaźnik płynności rynku pracy w tej grupie wyniósł 45,2% i był niższy od wskaźnika dla ogółu bezrobotnych o 11,5 p. proc. (56,7%).

Następnym, obok wieku, wykształcenia i czasu pozostawania bez pracy czynnikiem mającym wpływ na sytuację na rynku pracy jest **płeć**. W województwie podlaskim wskaźnik zatrudnienia kobiet w wieku 15-89 lat jest niższy od wskaźnika zatrudnienia mężczyzn o 15,3 p. proc. (odpowiednio: 50,2% wobec 65,5% w III kwartale 2023 r.)¹⁵. Na przestrzeni roku odnotowano spadek liczby bezrobotnych kobiet o 3,1% oraz wzrost liczby bezrobotnych mężczyzn o 1,4%. W końcu grudnia 2023 r. kobiety zarejestrowane jako bezrobotne w liczbie 13,8 tys. stanowiły 44,5% ogółu, a mężczyźni w liczbie 17,2 tys. – 55,5%. Istnieją jednak kategorie bezrobotnych, w których notowana jest znaczna nadwyżka kobiet. Wśród bezrobotnych rodziców wychowujących co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub dziecko z niepełnosprawnościami do 18 roku życia, kobiety stanowiły odpowiednio: 84,8% i 75,6%, wśród bezrobotnych cudzoziemców – 74,3%, wśród osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej – 52,8%, w grupie osób do 30 roku życia – 50,9%. W ciągu 2023 r. do urzędów pracy zgłosiło się 20,0 tys. kobiet i 22,3 tys. mężczyzn (odpowiednio: 47,4% i 52,6% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych), tj. o 1,4 tys. kobiet mniej i 0,6 tys. mężczyzn więcej niż w 2022 r. Jednocześnie rejestry bezrobotnych opuściło 20,5 tys.

¹⁵ BDL GUS: Rynek pracy: Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15-89 lat według BAEL (dane kwartalne) [16.02.2024]

kobiet i 22,0 tys. mężczyzn (odpowiednio: 48,2% i 51,8% ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych), tj. o 2,1 tys. kobiet i 0,7 tys. mężczyzn mniej niż w poprzednim roku. Pracę podjęło 12,5 tys. bezrobotnych kobiet i 11,5 tys. bezrobotnych mężczyzn (odpowiednio o: 339 kobiet mniej i 51 mężczyzn więcej niż przed rokiem). Wskaźnik płynności rynku pracy wśród kobiet wyniósł 62,2% i był wyższy zarówno od wskaźnika płynności rynku pracy wśród mężczyzn o 10,5 p. proc. (51,7%), jak i wśród ogółu bezrobotnych o 5,5 p. proc. (56,7%).

Szczególne wsparcia ze strony instytucji rynku pracy wymagają osoby i rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z różnych przyczyn, niejednokrotnie się na siebie nakładających: braku pracy, konieczności sprawowania opieki nad osobą zależną, niepełnosprawności.

W końcu grudnia 2023 roku w urzędach pracy zarejestrowanych było 0,3 tys. osób **bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej**, w tym 52,8% to kobiety, 83,6% to osoby długotrwale bezrobotne, 33,0% to osoby powyżej 50 roku życia, a 19,8% to osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia. Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej stanowili 1,0% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Na przestrzeni roku liczebność tej grupy bezrobotnych zmniejszyła się o 75 osób (o 19,1%), a jej udział wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszył się o 0,3 p. proc. W ciągu 2023 r. do urzędów pracy zgłosiło się 0,2 tys. osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (0,4% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych), tj. o 26 osób mniej niż w ciągu 2022 r. Pracę podjęło 70 osób, tj. o 41 osób mniej niż przed rokiem. Wskaźnik płynności rynku pracy w tej grupie osób wyniósł 38,9% i był niższy od wskaźnika dla ogółu bezrobotnych o 17,8 p. proc. (56,7%).

W końcu grudnia 2023 roku liczba zarejestrowanych **bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka**, wyniosła 4,1 tys. osób i stanowiły one 13,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Na przestrzeni roku liczebność tej grupy zmniejszyła się o 0,3 tys. osób (o 7,7%), a jej udział wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszył się o 1,1 p. proc. W ciągu 2023 r. do urzędów pracy zgłosiło się 2,7 tys. kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (6,4% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych), tj. o 0,8 tys. osób mniej niż w ciągu 2022 r. Pracę podjęło 1,5 tys. kobiet (o 0,4 tys. mniej niż przed rokiem), a wskaźnik płynności rynku pracy w tej grupie wyniósł 56,0% (dla ogółu bezrobotnych 56,7%; ogółu kobiet 62,2%).

W końcu grudnia 2023 roku liczba zarejestrowanych **bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia** wyniosła 4,3 tys. osób, w tym 84,8% to kobiety, 61,8% to osoby długotrwale bezrobotne, 34,1% to osoby do 30 roku życia. Bezrobotni ci stanowili 13,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Na przestrzeni roku liczebność tej grupy zmniejszyła się o 0,3 tys. osób (o 7,0%), a jej udział wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszył się o 0,9 p. proc. W ciągu 2023 r. do urzędów pracy zgłosiło się 4,7 tys. bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (11,2% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych), tj. o 0,4 tys. mniej niż w ciągu 2022 r. Pracę podjęło 2,9 tys. osób (o 0,4 tys. mniej niż przed rokiem), a wskaźnik płynności rynku pracy w tej

grupie osób wyniósł 60,5% i był wyższy od wskaźnika dla ogółu bezrobotnych o 3,8 p. proc. (56,7%).

Z kolei liczba zarejestrowanych w końcu grudnia 2023 roku **bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko z niepełnosprawnościami do 18 roku życia** wyniosła 45 osób, w tym 75,6% stanowiły kobiety. Na przestrzeni roku liczebność tej grupy zwiększyła się o 6 osób (o 15,4%), a jej udział wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych pozostał na poziomie z poprzedniego roku (0,1%). W ciągu 2023 r. do urzędów pracy zgłosiło się 66 bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko z niepełnosprawnościami do 18 roku życia (0,2% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych), tj. o 10 osób mniej niż w ciągu 2022 r. Pracę podjęło 35 osób (o 8 osób mniej niż przed rokiem), a wskaźnik płynności rynku pracy w tej grupie osób wyniósł 53,0% i był niższy od wskaźnika dla ogółu bezrobotnych o 3,7 p. proc. (56,7%).

W szczególnej sytuacji na podlaskim rynku pracy znajdują się **również osoby z niepełnosprawnościami**. W ewidencji urzędów pracy zarejestrowanych było w końcu grudnia 2023 r. 2,2 tys. bezrobotnych osób z niepełnosprawnościami, tj. 7,2% ogółu bezrobotnych. W ciągu roku liczebność tej grupy zwiększyła się o 41 osób (o 1,9%), a jej udział wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych zwiększył się o 0,2 p. proc. Przeważały tu, podobnie jak w latach poprzednich, osoby z orzeczoną lekką stopniem niepełnosprawności (72,4%), głównie w związku z upośledzeniem narządu ruchu, chorobami psychicznymi, chorobami narządu wzroku oraz chorobami neurologicznymi. Dominujące grupy to osoby w wieku 55-59 lat i 60 i więcej lat (łącznie 34,8%) oraz osoby reprezentujące niższe poziomy wykształcenia (61,2%). Z usług urzędów pracy korzystają również osoby z niepełnosprawnościami zarejestrowane jako poszukujące pracy i nie pozostające w zatrudnieniu. Jest to grupa 0,4 tys. osób w skali województwa. W ciągu 2023 r. do urzędów pracy zgłosiło się 2,4 tys. osób bezrobotnych z niepełnosprawnościami (5,8% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych), tj. o 66 osób więcej niż w ciągu 2022 r. Jednocześnie rejestry bezrobotnych opuściło 2,4 tys. osób (5,6% ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych), tj. o 48 osób mniej niż w poprzednim roku. Pracę podjęło 1,2 tys. osób z niepełnosprawnościami (o 12 osób więcej niż przed rokiem), a wskaźnik płynności rynku pracy w tej grupie osób wyniósł 48,2% i był niższy od wskaźnika dla ogółu bezrobotnych o 8,5 p. proc. (56,7%).

Specyfiką podlaskiego rynku pracy jest wysoki procent ludności zatrudnionej w sektorze rolnym. Ponieważ większość mieszkańców wsi posiada indywidualne gospodarstwa rolne, to faktycznie stanowiąc zbędną siłę roboczą w gospodarstwie, jedynie część z nich trafia do rejestrów bezrobotnych. W końcu grudnia 2023 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 12,0 tys. **bezrobotnych zamieszkałych na wsi**, stanowili oni 38,6% ogółu bezrobotnych, a ich udział wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych na przestrzeni roku zmniejszył się o 0,1 p. proc. W ciągu roku zaobserwowano spadek liczby osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi o 104, tj. o 0,9%, a więc nieznacznie większy niż liczby bezrobotnych mieszkańców miast (o 89 osób, tj. o 0,5%). Mieszkańcy wsi, mimo że są mniej licznie reprezentowani

w populacji podlaskich bezrobotnych, znajdują się w gorszej sytuacji na rynku pracy. Mają mniejszy dostęp do oferowanych miejsc pracy oraz do edukacji niż mieszkańcy miast. Wyraźnie różnicujące znaczenie ma poziom wykształcenia: poniżej wykształcenia średniego było 54,9% bezrobotnych mieszkańców wsi i 45,5% bezrobotnych mieszkańców miast. Osoby zamieszkałe na wsi są w większym stopniu zagrożone bezrobociem strukturalnym niż zamieszkałe w mieście: odsetek długotrwale bezrobotnych wyniósł w tych grupach odpowiednio: 57,0% i 53,3%. W ciągu 2023 r. do urzędów pracy zgłosiło się 14,6 tys. mieszkańców wsi (34,5% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych), tj. o 0,2 tys. mniej niż w ciągu 2022 r. Jednocześnie rejestry bezrobotnych opuściło 14,7 tys. mieszkańców wsi (34,5% ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych), tj. o 0,6 tys. mniej niż w poprzednim roku. Pracę podjęło 8,4 tys. osób (o 0,2 tys. więcej niż przed rokiem), a wskaźnik płynności rynku pracy w tej grupie osób wyniósł 57,7% i był wyższy od wskaźnika dla bezrobotnych mieszkańców miast o 1,5 p. proc. (56,2%) i od wskaźnika dla ogółu bezrobotnych o 1,0 p. proc. (56,7%).

Tabela 3. Wybrane grupy zarejestrowanych bezrobotnych w woj. podlaskim w latach 2022-2023 (stan w końcu roku)

Wyszczególnienie	2022	%	2023	%	wzrost/ spadek w l.	wzrost/ spadek w %
Bezrobotni ogółem, w tym:	31185	100,0	30992	100,0	-193	-0,6
Kobiety	14226	45,6	13788	44,5	-438	-3,1
Mężczyźni	16959	54,4	17204	55,5	245	1,4
zamieszkali na wsi	12067	38,7	11963	38,6	-104	-0,9
zamieszkali w miastach	19118	61,3	19029	61,4	-89	-0,5
osoby do 30 roku życia	7587	24,3	7412	23,9	-175	-2,3
w tym osoby do 25 roku życia	3823	12,3	3827	12,3	4	0,1
osoby powyżej 50 roku życia	8582	27,5	8372	27,0	-210	-2,4
bezrobotni długotrwale	17391	55,8	16956	54,7	-435	-2,5
osoby bez kwalifikacji zawodowych	11012	35,3	10925	35,3	-87	-0,8
korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej	393	1,3	318	1,0	-75	-19,1
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	4477	14,4	4133	13,3	-344	-7,7
osoby posiadające co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia	4626	14,8	4301	13,9	-325	-7,0
osoby posiadające co najmniej 1 dziecko z niepełnosprawnościami do 18 roku życia	39	0,1	45	0,1	6	15,4
osoby z niepełnosprawnościami	2189	7,0	2230	7,2	41	1,9
cudzoziemcy	825	2,6	727	2,3	-98	-11,9

Źródło: Podlaski rynek pracy Grudzień 2023, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku

2.4. Aktywność społeczno-zawodowa młodzieży defaworyzowanej, w tym z grupy NEET

Podlaska młodzież, podobnie jak w kraju i Unii Europejskiej, wymaga wsparcia na rynku pracy. Jak wynika z badania BAEL przeprowadzonego w III kwartale 2023 r., w woj. podlaskim spośród 100 tys. osób młodych w wieku 15-24 lata 74 tys. było biernych zawodowo, głównie ze względu na naukę. Spośród 26 tys. młodych osób aktywnych zawodowo, pracowało 23 tys. Młodzi charakteryzują się niższą niż starsze grupy ludności aktywnością zawodową, gdyż tylko 26,0% z nich jest aktywnych zawodowo, a pracuje – 23,0%. Dla porównania, współczynnik aktywności zawodowej dla ogółu ludności w wieku 15-89 lat wyniósł 58,9%, a wskaźnik zatrudnienia 57,7%. Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 15-24 lata w woj. podlaskim osiągnął wartość 23,0%, przy wskaźniku ogólnopolskim na poziomie 28,6%. Również wskaźnik aktywności zawodowej osób młodych w woj. podlaskim (26,0%) był niższy niż w Polsce (32,1%)¹⁶. Stopa bezrobocia osób w wieku 15-24 lata w skali kraju wyniosła w III kw. 2023 r. 11,1% i w relacji do III kwartału 2022 spadła o 0,9 p. proc. (brak danych dla analizowanej grupy wiekowej na poziomie województw)¹⁷.

Szczególna uwaga polityk rynku pracy zwrócona jest na ludzi młodych biernych zawodowo i edukacyjnie, którzy nie pracują, nie uczą się, ani nie się szkolą, tzw. NEET. Są to osoby niezainteresowane aktywnością zawodową, społeczną i edukacyjną, co wynika z wielu czynników. W 2022 r. w krajach EU27 wskaźnik NEET dla osób w wieku 15-24 lata oszacowano na poziomie 9,6%. Wartość odsetka młodzieży NEET dla Polski wyniosła 8,0% i była niższa o 1,6 p. proc. niż wskaźnik europejski (brak danych dla województwa podlaskiego). W porównaniu do roku poprzedniego, w 2022 r. odnotowano spadek wartości wskaźnika NEET dla Polski o 3,2 p. proc., natomiast w krajach EU27 odnotowano spadek o 1,2 p. proc.¹⁸.

2.5. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej będące w dyspozycji powiatowych urzędów pracy

W okresie styczeń-grudzień 2023 r. pracodawcy zgłosili do urzędów pracy **18,1 tys. wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej** i było to o 4,5 tys. (o 20,1%) mniej niż w poprzednim roku. Liczba ofert zatrudnienia subsydiowanego zmniejszyła się o 1,9 tys., do poziomu 5,5 tys. (o 25,7%), a liczba ofert pracy niesubsydiowanej o 2,6 tys. do poziomu 12,5 tys. (o 17,3%). Spośród ogółu propozycji pracy było 15,1 tys. miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej i w porównaniu do roku poprzedniego liczba ta zmniejszyła się o 3,2 tys. (o 17,6%). Miejsc aktywizacji zawodowej było natomiast 3,0 tys. (o 1,3 tys., tj. o 30,5% mniej)

¹⁶ BDL GUS: Rynek pracy: Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15-89 lat według BAEL (dane kwartalne) [16.02.2024]

¹⁷ Aktywność ekonomiczna ludności Polski w III kwartale 2023 r., Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, s. 11. [30.01.2024]

¹⁸ Kwartałna informacja o sytuacji osób młodych na podlaskim rynku pracy w kontekście realizacji Planu Gwarancji dla Młodzieży, III kwartał 2023 r., Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku, Białystok 2023, s. 3.

i w większości dotyczyły ofert stażu (2,8 tys.) oraz ofert pracy społecznie użytecznej (0,3 tys.).

Najwięcej ofert pracy zgłosili pracodawcy z branży przetwórstwa przemysłowego, działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej, branży handlowej i naprawy pojazdów samochodowych, administracji publicznej i obrony narodowej, obowiązkowego zabezpieczenia społecznego oraz budownictwa (łącznie 12,1 tys. miejsc pracy; 64,3% ogółu ofert zgłaszanych do PUP). Wśród najczęściej poszukiwanych zawodów należy wymienić profesje związane z: rolnictwem (pomocniczy robotnicy polowi), przetwórstwem przemysłowym (robotnicy gospodarczy, pracownicy produkcji, pakowacze ręczni), przetwórstwem spożywczym (ubojowi), handlem i obsługą biurową (sprzedawcy, pracownicy biurowi oraz pozostali pracownicy obsługi biurowej), gastronomią (pomoce kuchenne, kucharze), budownictwem (robotnicy budowlani), gospodarką magazynową (magazynierzy) oraz usługową (pracownik utrzymania czystości).

2.6. Aktywne polityki rynku pracy

W 2023 r. odnotowano **zmniejszony ruch bezrobotnych**. Do urzędów pracy zgłosiło się 42,3 tys. bezrobotnych. W porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego liczba nowo rejestrujących się bezrobotnych zmniejszyła się o 0,8 tys. (o 1,8%). Po raz pierwszy zgłosiło się 8,7 tys. osób (20,6% ogółu nowo rejestrujących się) i było to mniej niż przed rokiem o 1,7 tys. osób. W analizowanym okresie z ewidencji PUP wyrejestrowano 42,5 tys. osób bezrobotnych, czyli mniej niż w poprzednim roku o 2,8 tys. osób (o 6,2%). Główne przyczyny odpływów z rejestrów urzędów pracy to podjęcia pracy (56,4% odpływów) oraz niepotwierdzenie gotowości do pracy (17,1% odpływów).

W ciągu 2023 r. **pracę podjęło 24,0 tys. osób bezrobotnych**, z tego 17,8% pracę subsydiowaną, a 82,2% niesubsydiowaną. Liczba podjęć pracy zmniejszyła się w porównaniu do roku ubiegłego o 0,3 tys. osób, tj. o 1,2%. Spadek dotyczył liczby podjęć pracy subsydiowanej (o 1,0 tys. osób, tj. o 18,8%), wzrosła natomiast liczba podjęć pracy niesubsydiowanej (o 0,7 tys. osób, tj. o 3,7%). W ramach pracy subsydiowanej pracę podjęło 4,3 tys. osób bezrobotnych, w tym do prac interwencyjnych skierowano 1,2 tys. osób, do robót publicznych – 1,0 tys., 1,0 tys. otrzymało środki na działalność gospodarczą, 0,5 tys. podjęło pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia, a 0,4 tys. - pracę poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie. Pozostałe aktywne formy (szkolenia, staże, prace społecznie użyteczne) objęły w 2023 r. łącznie 3,8 tys. osób bezrobotnych, czyli 8,8% ogółu bezrobotnych wyłączonych z ewidencji PUP i było to o 1,4 tys. (o 27,1%) mniej niż w roku poprzednim.

łącznie w 2023 r. **podstawowymi formami aktywizacji zawodowej bezrobotnych objęto 8,0 tys. osób**, tj. o 2,4 tys. mniej (o 22,9%) niż w 2022 r. Osoby te stanowiły 18,9% ogółu wyrejestrowanych w tym okresie bezrobotnych (w roku poprzednim: 23,0%).

W 2023 roku na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu z Funduszu Pracy¹⁹ wydatkowano 125 712,1 tys. zł. (w 2022 r. 132 982,3 tys. zł.).

2.7. Przedsiębiorczość

W 2023 roku w województwie podlaskim liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej wyniosła 9,6 tys. i w stosunku do roku poprzedniego zmniejszyła się o 61 podmiotów, tj. o 0,6%. Według danych REGON w końcu grudnia 2023 r. zarejestrowanych było 120,7 tys. podmiotów gospodarki narodowej (bez osób prowadzących wyłącznie indywidualne gospodarstwa rolne), tj. o 3,8 tys. więcej niż w końcu 2022 r. (o 3,2%). Najwięcej podmiotów prowadziło działalność w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych – 19,9%, budownictwo – 16,0%, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 9,3%, pozostała działalność usługowa – 7,8%, przetwórstwo przemysłowe – 7,4%, a także opieka zdrowotna i pomoc społeczna – 7,3%. Rozmieszczenie terytorialne podmiotów gospodarczych działających na terenie woj. podlaskiego jest nierównomierne: 46,7% wszystkich podmiotów prowadziło działalność w 3 największych miastach województwa: Białymstoku, Łomży i Suwałkach, kolejnych 14,8% w powiecie białostockim²⁰.

W woj. podlaskim na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym przypadało 1735,7 podmiotów gospodarczych, a więc znacznie poniżej średniej krajowej wynoszącej 2253,1 (2022 r.)²¹.

2.8. Edukacja

W roku szkolnym 2022/2023 w szkołach ponadpodstawowych woj. podlaskiego kształciło się 48,9 tys. uczniów, najwięcej w: liceach ogólnokształcących – 22,7 tys., technikach – 21,1 tys. oraz 4,0 tys. w szkołach branżowych I stopnia. Liczba uczniów kształcących się na poziomie ponadpodstawowym zwiększyła się o 3,3 tys. osób (o 7,3%). W porównaniu do poprzedniego roku wzrosła liczba uczniów w liceach ogólnokształcących (o 11,1%), technikach (o 6,4%), szkołach specjalnych przysposabiających do pracy (o 3,9%), a zwłaszcza w szkołach branżowych II stopnia (aż o 200,0%). Jednocześnie nastąpił spadek liczby uczniów kształcących się w szkołach branżowych I stopnia (o 8,9%) oraz w ogólnokształcących szkołach artystycznych dających uprawnienia zawodowe (o 6,7%). W roku szkolnym 2022/2023 szkolnictwo policealne objęło 6,8 tys. słuchaczy (o 8,2% mniej niż w poprzednim okresie)²².

¹⁹ Sprawozdanie MRiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy, Dział 3 „Wydatki Funduszu Pracy” za 2023 rok, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku

²⁰ Miesięczna informacja o podmiotach gospodarki narodowej w rejestrze REGON grudzień 2023, GUS, www.stat.gov.pl; dane Urzędu Statystycznego w Białymstoku

²¹ BDL GUS: Podmioty gospodarki narodowej, przekształcenia własnościowe i strukturalne: Podmioty wg klas wielkości na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym [16.02.2024]

²² Edukacja i wychowanie w województwie podlaskim w roku szkolnym 2022/2023. Informacje sygnałowe, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok, s. 3 i nast.

W roku akademickim 2022/2023 zmniejszyła się liczba studentów szkół wyższych. Na terenie woj. podlaskiego siedzibę miało 13 wyższych uczelni: 5 publicznych i 8 niepublicznych. W szkołach wyższych kształciło się łącznie 28,6 tys. studentów, tj. o 0,2 tys. (o 0,8%) mniej niż przed rokiem. Spośród podlaskich studentów najwięcej, bo 28,0%, kształciło się na Uniwersytecie w Białymstoku (8,0 tys. osób); na Politechnice Białostockiej kształciło się 24,0% ogółu studentów (6,9 tys. osób). Uniwersytet Medyczny, jedna z najstarszych uczelni województwa, kształcił 20,2% ogółu podlaskich studentów (5,8 tys. osób). Spośród uczelni niepublicznych największą liczbę słuchaczy odnotowano w Wyższej Szkole Medycznej w Białymstoku, gdzie wiedzę zdobywało 1,1 tys. osób, tj. 3,8% ogółu osób studiujących na podlaskich uczelniach. W roku akademickim 2021/2022 podlaskie uczelnie wyższe ukończyło 7,0 tys. absolwentów, tj. o 0,3 tys. (o 4,4%) mniej niż w poprzednim roku. Najwięcej absolwentów ukończyło Uniwersytet w Białymstoku (2,1 tys.) oraz Politechnikę Białostocką (1,6 tys.)²³.

Edukacja dorosłych jest istotnym czynnikiem wpływającym na rozwój społeczno-gospodarczy regionu. Zgodnie z wynikami Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), w 2022 r. w woj. podlaskim 7,9% osób w wieku 25-64 lata deklaroowało uczestnictwo w edukacji, obejmującej uczenie się formalne (szkoła i studia wyższe), jak również kształcenie pozaformalne (np. kursy). Osoby dorosłe w wieku 25-64 lata uczestniczące w kształceniu lub szkoleniu stanowiły w Polsce 7,6%, tj. o 0,3 p. proc. mniej niż w woj. podlaskim²⁴.

2.9. Zapotrzebowanie na zawody

Według prognozy na 2024 rok, stanowiącej dziewiątą edycję badania pn. „Barometr Zawodów”²⁵, na regionalnym rynku pracy zdecydowaną większość będą stanowić zawody zrównoważone (92,2%; o 0,5 p. proc. więcej niż przed rokiem). Udział zawodów nadwyżkowych, w których liczba miejsc pracy jest mniejsza niż liczba osób zainteresowanych wakatem, wyniesie - 0,6%, tak jak w roku ubiegłym.

W wielu branżach gospodarki woj. podlaskiego nadal notowany będzie deficyt pracowników. Prognoza na 2024 r. wykazuje, że zawody deficytowe stanowić będą 7,2% (12 grup). W ujęciu lokalnym najmniej zawodów deficytowych wystąpi w powiatach: łomżyńskim (powiat ziemski i grodzki łącznie), augustowskim, grajewskim (odpowiednio: 7, 8 i 9 zawodów), a najwięcej w powiatach: bielskim oraz siemiatyckim (odpowiednio: 53 i 45 zawodów). Trudności z pozyskaniem pracowników będą notowane w branży medyczno – opiekuńczej (deficyt obejmie lekarzy, pielęgniarki i położne oraz psychologów i psychoterapeutów) oraz edukacyjnej, gdzie zabraknie nauczycieli praktycznej nauki zawodu oraz nauczycieli przedmiotów zawodowych. W branży elektryczno-energetycznej poszukiwani będą

²³ Tamże, s. 8

²⁴ BDL, GUS: Rynek pracy: Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15-89 lat według BAEL (dane średnioroczne) [16.02.2024]

²⁵ Barometr Zawodów 2024. Raport podsumowujący badanie w województwie podlaskim, opracowanie WUP w Białymstoku, WUP w Krakowie, WUP w Białymstoku, Kraków 2023, s. 21 i nast. oraz baza danych pobrana z serwisu barometr.zawodow.pl

elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy, w branży TLS (transport, logistyka, spedycja) – kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych oraz kierowcy autobusów, w branży produkcyjno-przetwórczej – spawacze. Niedobór kadr wystąpi ponadto w branży budowlanej i obejmie przede wszystkim operatorów i mechaników sprzętu do robót ziemnych oraz monterów instalacji budowlanych. Braki kadr wystąpią również wśród pracowników służb mundurowych.

W 2024 roku wśród najczęściej wskazywanych przez ekspertów przyczyn występowania zawodów deficytowych można zaliczyć:

1. brak wystarczającej liczby kandydatów do pracy, m.in. z powodu: zmian demograficznych i niskiej zastępowalności pokoleniowej w niektórych zawodach i w branżach, braku kształcenia, braku zainteresowania młodzieży nauką w zawodach rzemieślniczych, rozwoju danej branży i planowanych inwestycji infrastrukturalnych generujących zapotrzebowanie na pracowników, powstawania nowych oraz rozbudowy istniejących jednostek wojskowych i więziennictwa, rozwoju nowych technologii i procesów produkcyjnych w branży informatycznej, elektro-energetycznej i mechaniczno-motoryzacyjnej czy też zmian legislacyjnych w systemie oświaty powodujących konieczność zatrudnienia większej liczby specjalistów w szkołach i zmian legislacyjnych w zakresie ochrony środowiska;
2. nie spełnianie przez kandydatów wymagań pracodawców m. in. ze względu na brak lub utratę wymaganych kwalifikacji/uprawnień, nieznaną obsługę specjalistycznego sprzętu lub oprogramowania oraz brak doświadczenia zawodowego i umiejętności, również z powodu dezaktualizacji kwalifikacji i kompetencji w wyniku długotrwałego bezrobocia;
3. kandydatom nie odpowiadają warunki pracy, tj. niskie wynagrodzenia, nieatrakcyjny czas pracy, nieatrakcyjna lokalizacja miejsca pracy (np. obszary wiejskie), praca w delegacji, forma zatrudnienia, charakter pracy – obciążający fizycznie i/lub psychicznie.

Z niedoborem zasobów pracy związane są takie zjawiska jak: rotacja pracowników, samozatrudnienie, zatrudnianie cudzoziemców ze względu na brak możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych w oparciu o rekrutację lokalnych zasobów pracy oraz w związku z ułatwieniami podejmowania pracy przez obywateli Ukrainy, a także zapełnianie luk kadrowych osobami w wieku emerytalnym oraz szara strefa.

W skali województwa w 2024 r. na liście zawodów nadwyżkowych podobnie jak przed rokiem znajdzie się jedna grupa zawodowa – ekonomiści. Jednakże mając na uwadze specyfikę lokalnych rynków pracy w regionie należy wskazać, że liczba zawodów nadwyżkowych jest zróżnicowana (od zera w powiecie bielskim, łomżyńskim (powiat ziemski i grodzki łącznie) i siemiatyckim do 12 w powiecie wysokomazowieckim).

W poszczególnych prognozach powiatowych na 2024 rok, poza ekonomistami, wskazywano lokalnie różnorodne profesje nadwyżkowe, takie jak: elektrycy,

elektromechanicy i elektromonterzy; filolodzy i tłumacze; filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy; fryzjerzy; kosmetyczki; krawcy i pracownicy produkcji odzieży; kucharze; lakiernicy; mechanicy pojazdów samochodowych; mechanicy – monterzy maszyn i urządzeń; operatorzy maszyn rolniczych i ogrodniczych; operatorzy maszyn włókienniczych; personel sprzątający; piekarze; pracownicy biur podróży i obsługi turystycznej; pracownicy ds. ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju; przetwórcy mięsa i ryb; rolnicy i hodowcy; specjaliści technologii żywności i żywienia; szefowie kuchni; ślusarze; technicy budownictwa; technicy informatycy; technicy mechanicy.

Nadmiar zasobów pracy w omawianych wyżej grupach zawodów wynika w dużej mierze z nadwyżki edukacyjnej w zawodach kształconych na poziomie wyższym, ale też i na poziomie szkół kształcenia średniego zawodowego i branżowego, niechęci absolwentów do podejmowania pracy w wyuczonym zawodzie ze względu na nietrafione wybory edukacyjne; zmniejszenia zapotrzebowania na pracowników; ciężkich warunków pracy i niskich wynagrodzeń długotrwałego bezrobocia zasobów pracy, oczekiwania na przejęcia gospodarstwa rolnego oraz szarej strefy.

2.10. Zatrudnianie cudzoziemców²⁶

W 2023 roku sytuacja cudzoziemców, a zwłaszcza obywateli Ukrainy pochodzący z terenów Ukrainy objętych konfliktem zbrojnym, uległa stabilizacji. Według danych Straży Granicznej, liczba uchodźców, którzy dotarli do Polski w okresie od stycznia do grudnia 2023 r., wyniosła ponad 9 milionów i porównywalnie tyle samo powróciło do Ukrainy²⁷. Dzięki wprowadzonym w 2022 roku przepisom prawnym regulującym funkcjonowanie obywateli Ukrainy na polskim rynku pracy²⁸ mogą oni pracować w Polsce bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę lub oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy, a jedynie na podstawie powiadomień składanych przez pracodawców do urzędów pracy. W 2023 r. do PUP województwa podlaskiego wpłynęło 13,9 tys. takich powiadomień i było to o 1,6 tys., tj. o 13,0% mniej niż w poprzednim roku. Powiadomienia dotyczyły podejmowania pracy przez Ukraińców głównie w sadownictwie, branży spożywczej, motoryzacyjnej, metalowej oraz produkcji z wyrobów sztucznych.

Przepisy zawarte w specustawie dają również możliwość obywatelom Ukrainy skorzystania z usług i instrumentów rynku pracy takich jak: pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe oraz szkolenia. W 2023 r. w woj. podlaskim w powiatowych urzędach pracy jako osoby bezrobotne zarejestrowało się 1,1 tys. obywateli Ukrainy, przy czym 80,5% to kobiety, wyrejestrowało 1,2 tys., w tym pracę podjęło 0,7 tys.

W 2023 roku w woj. podlaskim w powiatowych urzędach pracy zarejestrowano 22,7 tys. oświadczeń pracodawców o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom, wśród

²⁶ Na podstawie danych Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego CeSAR [12.02.2024]

²⁷ Informacja statystyczna za 2023 rok, <https://www.strazgraniczna.pl/pl/granica/statystyki-sg/2206,Statystyki-SG.html>, 12.02.2024

²⁸ art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. 2022, poz. 583)

których obywatele Ukrainy stanowili jedynie 12,0%, natomiast zdecydowana większość to obywatele Białorusi (79,2% oświadczeń). Najwięcej oświadczeń zarejestrowano w PUP w Białymstoku, Sejnach i Suwałkach. W 2023 r. dominowały oświadczenia pracodawców działających w transporcie (46,9% oświadczeń), przemyśle (22,3%) i budownictwie (17,5%). Liczba zarejestrowanych oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom spadła w stosunku do roku poprzedniego o 13,3 tys. (o 37,0%). Z kolei zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemców miały w 2023 roku marginalne znaczenie - do powiatowych urzędów pracy woj. podlaskiego wpłynęło 0,6 tys. wniosków o wydanie takich zezwoleń, głównie do PUP w Sokółce i niemal wszystkie dotyczyły pracy sezonowej w sektorze rolnym.

W woj. podlaskim pracę podejmowali również obywatele innych krajów. W 2023 r. Podlaski Urząd Wojewódzki wydał cudzoziemcom 23,5 tys. zezwoleń na wykonywanie pracy na terytorium RP (o 1,5 tys.; o 5,9% mniej niż w roku poprzednim), w tym najwięcej: obywatelom Filipin – 3,2 tys., Bangladeszu – 2,6 tys., Indii – 2,5 tys., Nepalu – 2,4 tys., Uzbekistanu i Zimbabwe – po 2,0 tys. oraz Indonezji i Turcji – po 1,6 tys. zezwoleń. Cudzoziemcy w zdecydowanej większości ubiegali się o zezwolenie na pracę na stanowiskach robotników wykwalifikowanych i niewykwalifikowanych w transporcie, budownictwie i przemyśle.

W ramach wyżej wymienionych form, tj. na podstawie powiadomień pracodawców o zatrudnieniu obywatela Ukrainy i podjęć pracy przez zarejestrowanych bezrobotnych Ukraińców, a także oświadczeń i zezwoleń na pracę sezonową i zezwoleń na pracę na terytorium RP wydawanych przez Wojewodę, łącznie w woj. podlaskim w 2023 r. zatrudnienie podjęło 17,5 tys. obywateli Ukrainy (w 2022 r. 25,1 tys.)²⁹.

Łączna liczba cudzoziemców podejmujących pracę w Podlaskiem wyniosła w 2023 roku 61,0 tys. osób (rok wcześniej 74,3 tys.).

2.11. Podsumowanie

W 2023 roku nastąpiła stabilizacja sytuacji na rynku pracy w woj. podlaskim. Poziom bezrobocia w odniesieniu do poprzedniego roku spadł nieznacznie. Na przestrzeni 2023 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszyła się o 193 osoby (o 0,6%) do 31,0 tys., a wartość stopy bezrobocia rejestrowanego pozostała bez zmian - 7,0%. W skali w kraju poziom bezrobocia zmniejszył się o 3,0%, a wartość stopy bezrobocia o 0,1 punktu proc. (do 5,1%). Spadek poziomu bezrobocia odnotowano w prawie wszystkich priorytetowych kategoriach bezrobotnych, procentowo zaś największy wśród osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej (o 19,1%) oraz cudzoziemców (o 11,9%), następnie w grupie osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (o 7,0%), długotrwale bezrobotnych (o 2,5%) oraz osób powyżej 50 roku życia (o 2,4%). Wzrost liczby bezrobotnych nastąpił wśród osób posiadających co najmniej jedno dziecko z niepełnosprawnościami

²⁹ Na podstawie danych Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego CeSAR [12.02.2024]

do 18 roku życia (o 15,4%), mężczyzn (o 1,4%), osób z niepełnosprawnościami (o 1,9%) oraz wśród osób do 25 roku życia (o 0,1%).

Zgodnie z wynikami BAEL w okresie III kw. 2022 r. - III kw. 2023 r. wzrosła aktywność ekonomiczna mieszkańców województwa, a w ślad za tym poprawiły się wskaźniki tej aktywności: wartość współczynnika aktywności zawodowej ludności w wieku 15-89 lat wzrosła o 0,2 p. proc. do 58,9%, a wskaźnika zatrudnienia ludności w wieku 15-89 lat - o 0,6 p. proc. do 57,7%. Ponadto, zmniejszyła się wartość stopy bezrobocia - o 0,7 p. proc., a także liczba biernych zawodowo – o 0,3%.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw za okres I-XII 2023 r. ukształtowało się na poziomie o 0,5% niższym od notowanego w roku poprzedzającym (123,2 tys. etatów). Zatrudnienie zmniejszyły firmy z sekcji: administrowanie i działalność wspierająca (o 10,1%), górnictwo i wydobywanie (o 3,8%), obsługa rynku nieruchomości (o 2,5%) oraz przetwórstwo przemysłowe (o 2,1%). Spadek odnotowano głównie w sekcjach: transport i gospodarka magazynowa (o 8,5%), zakwaterowanie i gastronomia (o 7,2%), informacja i komunikacja (o 5,5%) oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 2,1%).

W 2023 roku nastąpił wzrost liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON – o 3,2% (do 120,7 tys.), przy czym nieznacznie spadła liczba podmiotów nowo zarejestrowanych - o 0,6% (do 9,6 tys.).

Zmniejszyła się liczba ofert pracy będących w dyspozycji urzędów pracy. W ciągu 2023 roku pracodawcy zgłosili do PUP 18,1 tys. ofert pracy, tj. o 4,5 tys. mniej niż rok wcześniej. Spadła liczba ofert pracy niesubsydiowanej – o 17,3% do poziomu 12,5 tys., również powiatowe urzędy pracy zaoferowały mniejszą o 25,7% liczbę ofert pracy subsydiowanej (5,5 tys.).

Wraz ze spadkiem nowo rejestrujących się bezrobotnych w ewidencji urzędów pracy zmniejszyła się liczba osób bezrobotnych objętych podstawowymi formami aktywizacji zawodowej. W 2023 roku było to 8,0 tys. bezrobotnych, tj. o 2,4 tys. mniej (o 22,9%) niż w 2022 r. Kwota wydatkowana z Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu zmniejszyła się do 125 712,1 tys. zł (w 2022 r. było to 132 982,3 tys. zł.).

W 2023 roku nastąpiła stabilizacja sytuacji cudzoziemców, w tym obywateli Ukrainy, na regionalnym rynku pracy. W 2023 roku w woj. podlaskim w powiatowych urzędach pracy zarejestrowano 22,7 tys. oświadczeń pracodawców o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom (w tym 2,7 tys. Ukraińców), tj. o 13,3 tys. (o 37,0%) mniej niż przed rokiem. Na podstawie powiadomień pracodawców o zatrudnieniu obywatela Ukrainy pracę podjęło 13,9 tys., a dodatkowe 0,9 tys. to podjęcia pracy przez cudzoziemców zarejestrowanych jako bezrobotni. Z kolei Podlaski Urząd Wojewódzki wydał cudzoziemcom 23,5 tys. zezwoleń na wykonywanie pracy na terytorium RP (w tym 0,2 tys. obywatelom Ukrainy), tj. o 1,5 tys. mniej (o 5,9%) niż w roku poprzednim. W 2023 r. łączna liczba cudzoziemców podejmujących pracę w woj. podlaskim wyniosła 61,0 tys. osób, w tym 17,5 tys. osób to obywatele Ukrainy. Ponadto 1,1 tys. bezrobotnych obywateli Ukrainy

zarejestrowało się w powiatowych urzędach pracy i skorzystało z różnych form wsparcia na rynku pracy.

3. Cele regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w 2024 roku.

Cele i kierunki działań regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich określone w Regionalnym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia na rok 2024 w województwie podlaskim (RPD/2024) wpisują się w następujące regionalne dokumenty strategiczne: Strategię Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030 oraz Strategię Polityki Społecznej Województwa Podlaskiego do 2030 r. oraz cele Krajowego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2024-2026³⁰ (KPDZ). Przy określaniu celów uwzględniono wnioski płynące z sytuacji na regionalnym rynku pracy oraz wynikające z analizy programów rozwojowych z obszaru polityki zatrudnienia i polityki społecznej.

Rozwój regionu to rozwój gospodarczy. W związku z tym ważnym obszarem działań jest wspieranie przedsiębiorczości zwłaszcza rozwijanej lokalnie oraz wspieranie samozatrudnienia, rozwoju podmiotów gospodarczych oraz rozwijanie kompetencji w zakresie kształtowania postaw przedsiębiorczych. W tym obszarze podejmowane działania skupiają się też na wsparciu przedsiębiorców i pracowników w dostosowaniu do zmian i reagowaniu na potrzeby pracowników w zakresie utrzymania przez nich zatrudnienia.

Polityka rozwoju regionu, jak wskazuje Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030, skupia uwagę na budowaniu i rozwijaniu silnego kapitału ludzkiego, który traktowany jest jako najważniejszy zasób regionu. Z tego wynika konieczność podejmowania działań skoncentrowanych na wspieraniu kształcenia ustawicznego mieszkańców oraz podejmowaniu działań na rzecz kształcenia i szkolenia zawodowego mających na celu dopasowanie kwalifikacji i umiejętności osób do potrzeb regionalnej gospodarki. Promowanie kształcenia ustawicznego wśród mieszkańców regionu jest odpowiedzią na problem niskiego udziału mieszkańców w kształceniu ustawicznym, natomiast wsparcie i wykorzystanie potencjału szkół kształcenia zawodowego służy przygotowaniu pracowników o kwalifikacjach i kompetencjach dopasowanych do potrzeb pracodawców.

Na podlaskim rynku pracy nadal potrzebne są działania mogące przyczynić się do wzrostu aktywności zawodowej i społecznej mieszkańców regionu zwłaszcza tych o utrudnionym dostępie do pracy. Dotyczy to w szczególności osób długotrwale bezrobotnych, osób po 50 roku życia, z niepełnosprawnościami czy opiekującymi się małymi dziećmi lub osobami zależnymi. Uwagi na rynku pracy wymagają też nadal osoby młode w tym z grupy NEET, a działania im dedykowane mają na celu poprawę dostępu do zatrudnienia i różnych działań aktywizujących i w konsekwencji uzyskania przez nie dobrej jakości zatrudnienia. Zjawisko wykluczenia społecznego i wynikające z tego problemy w funkcjonowaniu osób i rodzin

³⁰ Pismem z 22.11.2023 r. Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej przekazało informację na temat celu głównego i celów szczegółowych KPDZ 2021-2027

determinują podejmowanie dalszych inicjatyw służących włączeniu społecznemu i zawodowemu tej grupy osób oraz rozwijanie ekonomii społecznej.

Sprawnie funkcjonujący rynek pracy wymaga skutecznej obsługi zadań związanych z regionalną polityką zatrudnienia. Stąd ważnym kierunkiem działań jest rozwijanie kompetencji pracowników instytucji rynku pracy oraz rozwijanie systemu informacji o rynku pracy i zapewnienie efektywnej obsługi realizowanych zadań.

Cel główny regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich określony na 2024 r. to: **wzrost zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata**. Cel ten stanowi kontynuację z lat ubiegłych.

Cele szczegółowe i kierunki działań polityki zatrudnienia w 2024 roku w województwie podlaskim przedstawia tabela poniżej.

Tabela. 2 Cele szczegółowe i kierunki działań regionalnej polityki zatrudnienia w 2024 r.

Cel szczegółowy	Kierunki działań
<p>Wsparcie na rzecz lokalnej przedsiębiorczości oraz wsparcie przedsiębiorców i pracowników w dostosowaniu do zmian</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie samozatrudnienia i rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, w tym poprzez kształtowanie postaw przedsiębiorczych. Cel: Wspieranie powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych w szczególności na poziomie lokalnym oraz pobudzanie i rozwijanie potencjału osób zainteresowanych założeniem działalności gospodarczej. 2. Wsparcie dostosowania pracowników, przedsiębiorców i przedsiębiorstw do zmian. Cel: Rozwój firm w odniesieniu do zmian społeczno-gospodarczych w regionie. 3. Wsparcie pracodawców w rekrutacji pracowników na wolne stanowiska pracy, w tym w rekrutacji cudzoziemców. Cel: Pomoc pracodawcom w pozyskiwaniu odpowiednich pracowników. 4. Stwarzanie pracownikom warunków do utrzymania aktywności zawodowej. Cel: Wydłużenie okresu aktywności zawodowej pracowników zagrożonych opuszczeniem rynku pracy.
<p>Dopasowanie kwalifikacji i umiejętności osób do potrzeb regionalnej gospodarki</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie kształcenia ustawicznego mieszkańców w odniesieniu do potrzeb gospodarki regionu oraz promocja kształcenia ustawicznego w regionie.

Cel szczegółowy	Kierunki działań
	<p>Cel: Zwiększenie skłonności mieszkańców do kształcenia ustawicznego oraz wsparcie w zdobywaniu nowych kompetencji i kwalifikacji dopasowanych do potrzeb regionalnego rynku pracy.</p> <p>2. Wsparcie na rzecz dobrej jakości kształcenia i szkolenia zawodowego dostosowanego do potrzeb rynku pracy. Cel: Rozwój kształcenia i szkolenia zawodowego ukierunkowanego na potrzeby regionalnego rynku pracy.</p>
<p>Zwiększenie aktywności zawodowej i społecznej mieszkańców, w tym osób o utrudnionym dostępie do rynku pracy</p>	<p>1. Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla osób poszukujących pracy. Cel: Zwiększenie aktywności zawodowej osób pozostających bez pracy, w szczególności kobiet, osób długotrwale bezrobotnych, osób w wieku 18-29 lat, osób w wieku 50 plus, osób z niepełnosprawnościami, osób opiekujących się osobami zależnymi.</p> <p>2. Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla osób młodych w wieku 15-29 lat, w tym z grupy NEET. Cel: Poprawa sytuacji na rynku pracy osób młodych w wieku 15-29 lat.</p> <p>3. Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz osób biernych zawodowo. Cel: Poprawa sytuacji osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz biernych zawodowo.</p> <p>4. Wsparcie rozwoju ekonomii społecznej. Cel: Rozwój sektora ekonomii społecznej i powstawanie nowych miejsc pracy w podmiotach ekonomii społecznej.</p> <p>5. Wsparcie integracji obywateli państw trzecich. Cel: Integracja obywateli państw trzecich ułatwiająca ich funkcjonowanie w społeczeństwie.</p>
<p>Doskonalenie jakości obsługi rynku pracy</p>	<p>1. Rozwijanie i doskonalenie systemu obsługi i informacji o rynku pracy. Cel: poprawa jakości i dostępu do informacji o rynku pracy oraz zwiększenie dopasowania oferty usług do wymagań rynku pracy.</p>

Cel szczegółowy	Kierunki działań
	2. Rozwój kompetencji pracowników instytucji rynku pracy. Cel: Wzrost kompetencji pracowników instytucji rynku pracy w zakresie świadczonych usług.

RPD/2024 ma charakter operacyjny i w dokumencie uwzględniane są kierunki działań i działania wdrażane lub możliwe do wdrożenia w regionie na podstawie funkcjonujących strategii i programów, głównie Programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027.

3.1 Priorytetowe grupy bezrobotnych i osób wymagających wsparcia w 2024 r. na podlaskim rynku pracy

Priorytetowe grupy bezrobotnych i osób wymagających wsparcia na podlaskim rynku pracy w 2024 r. są to w szczególności:

- osoby młode, tj. osoby do 30 roku życia,
- osoby długotrwale bezrobotne,
- osoby powyżej 50 roku życia,
- osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej,
- bezrobotni rodzice powracający na rynek pracy, w tym osoby bezrobotne posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
- osoby z niepełnosprawnościami,
- osoby z niskimi kwalifikacjami,
- pracodawcy i ich pracownicy, w tym pracownicy zagrożeni utratą pracy,
- osoby i rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym,
- uczniowie objęci kształceniem zawodowym i nauczyciele szkół/placówek kształcenia zawodowego.

4. Działania na rzecz wzrostu zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich w województwie podlaskim w 2024 r.

4.1 Cel szczegółowy 1. Wsparcie na rzecz lokalnej przedsiębiorczości oraz wsparcie przedsiębiorców i pracowników w dostosowaniu do zmian

Działanie 1 Wspieranie samozatrudnienia i rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, w tym poprzez kształtowanie postaw przedsiębiorczych.

Zadanie 1.1 Wspieranie powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych w szczególności na poziomie lokalnym oraz pobudzanie i rozwijanie potencjału osób zainteresowanych założeniem działalności gospodarczej.

Cel: zwiększenie możliwości do samozatrudnienia osób pozostających bez pracy

Planowane działania:

- przyznanie i wypłata jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, refundowanie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa dotyczących podjęcia działalności gospodarczej przez powiatowe urzędy pracy;
- spotkania informacyjne w okresie II-III kw. 2024 r. w siedzibie PUP w Białymstoku, dotyczące możliwości ubiegania się o środki publiczne na podjęcie działalności gospodarczej przez osobę z niepełnosprawnością;
- organizacja zajęć warsztatowych dla osób zgłaszających zamiar rozpoczęcia działalności gospodarczej w trakcie których przedstawione zostaną elementy istotne przy podejmowaniu decyzji o samozatrudnieniu (m.in. procedury rejestracyjne działalności gospodarczej, wniosek, regulamin ubiegania się o środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej) przez PUP w Białymstoku oraz PUP w Mońkach.

Beneficjenci: osoby bezrobotne zainteresowane podjęciem i prowadzeniem własnej działalności gospodarczej.

Przewidywane efekty:

- Liczba osób, które otrzymają środki na podjęcie działalności gospodarczej – 146
- Liczba zorganizowanych zajęć warsztatowych – 5
- Liczba zorganizowanych spotkań informacyjnych – 1
- Liczba osób uczestniczących w warsztatach – 50

Zadanie 1.2 Kształtowanie postaw przedsiębiorczych w działaniach realizowanych przez Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP w Białymstoku

Cel: promowanie postaw przedsiębiorczych i wspieranie podejmowania indywidualnej działalności gospodarczej.

Planowane działania:

- organizacja warsztatów i spotkań nt. zakładania działalności gospodarczej;
- organizowanie przedsięwzięć własnych oraz przy współdziałaniu innych instytucji, takich jak Ogólnopolski Tydzień Kariery, Światowy Tydzień Przedsiębiorczości.

Beneficjenci – osoby bezrobotne, poszukujące pracy, studenci, absolwenci, osoby powyżej 18 roku życia

Przewidywane rezultaty:

- liczba warsztatów i spotkań nt. zakładania działalności gospodarczej – 8
- liczba zorganizowanych przedsięwzięć własnych – 2

Działanie 2. Wsparcie dostosowania pracowników, przedsiębiorców i przedsiębiorstw do zmian.

Zadanie 2.1 Realizacja projektu pt. „Podmiotowy System Finansowania – realizacja usług rozwojowych w województwie podlaskim” w ramach działania 7.3 Rozwój kadr regionalnej gospodarki FEoP 2021-2027

Cel: Wsparcie dostosowania kompetencji i kwalifikacji pracowników na rzecz podniesienia konkurencyjności pracodawców.

Planowane działania:

- Realizacja przez Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku projektu pt. „Podmiotowy System Finansowania – realizacja usług rozwojowych w województwie podlaskim” w okresie od 01.01.2024r. do 31.12.2029 r. Projekt umożliwi przedsiębiorcom oraz pracodawcom niebędącym przedsiębiorstwami skorzystanie z możliwości dofinansowania części kosztów poniesionych na kształcenie personelu, w oparciu o założenia Podmiotowego Systemu Finansowania i przy wykorzystaniu wyłącznie Bazy Usług Rozwojowych. W ramach projektu wypłacane będą środki finansowe niezbędne dla pokrycia wydatków poniesionych przez przedsiębiorców i pracodawców na finansowanie usług rozwojowych.

Beneficjenci: przedsiębiorcy, pracodawcy oraz ich pracownicy, w tym kadra zarządzająca z woj. podlaskiego

Przewidywane efekty:

- Liczba mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych) objętych usługami rozwojowymi – 704
- Liczba dużych przedsiębiorstw objętych usługami rozwojowymi – 12
- Liczba podmiotów innych niż przedsiębiorstwa objętych usługami rozwojowymi – 64
- Liczba pracowników mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych) objętych usługami rozwojowymi – 4220
- Liczba pracowników dużych przedsiębiorstw objętych usługami rozwojowymi – 1507
- Liczba pracowników pracodawców niebędących przedsiębiorstwami – 1507
- Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu – 6782

Zadanie 2.2. Wdrażanie Krajowego Funduszu Szkoleniowego w woj. podlaskim

Cel: podniesienie kwalifikacji i kompetencji pracowników i pracodawców w woj. podlaskim

Planowanie działania:

- a) realizowane przez powiatowe urzędy pracy: finansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawcy z przeznaczeniem na:
- określenie potrzeb pracodawcy w zakresie kształcenia ustawicznego w związku z ubieganiem się o sfinansowanie tego kształcenia ze środków KFS;
 - kursy i studia podyplomowe realizowane z inicjatywy pracodawcy lub za jego zgodą;
 - egzaminy umożliwiające uzyskanie dyplomów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych;
 - badania lekarskie i psychologiczne wymagane do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończonym kształceniu;
 - ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjętym kształceniem.

- b) realizowane przez WUP: podział środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS) pomiędzy powiatowe urzędy pracy, z uwzględnieniem priorytetów określonych przez MRiPS, promocja KFS, konkurs dla pracodawców. Na 2024 r. decyzją MRiPS województwo podlaskie otrzymało kwotę **6.686,0 tys. zł** dla samorządów powiatów województwa podlaskiego na działania na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawcy, na priorytety określone przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w porozumieniu z Radą Rynku Pracy.
Beneficjenci: pracodawcy i pracownicy z woj. podlaskiego;

Przewidywane efekty:

- Liczba osób pracujących, które skorzystają ze wsparcia w ramach dofinansowania kształcenia ustawicznego – 4000

Działanie 3. Wsparcie pracodawców w rekrutacji pracowników na wolne stanowiska pracy, w tym w rekrutacji cudzoziemców.

Zadanie 3.1 Pomoc pracodawcom w rekrutacji pracowników na wolne stanowiska pracy.

Cel: Wsparcie pracodawców w pozyskiwaniu pracowników.

Planowane działania:

Realizacja zadania przez powiatowe urzędy pracy będzie polegała m.in. na:

- pomocy pracodawcom w sporządzeniu opisu stanowiska pracy, w tym określeniu potrzeb, wymagań, zakresu obowiązków w ofercie pracy, w celu ustalenia jakiego rodzaju określone zadania przypisane do danego stanowiska może wykonywać osoba bezrobotna,
- organizowaniu Giełd Pracy – uczestnictwo wspólnie z pracodawcą w rekrutacji,
- przeprowadzeniu kwestionariusza zainteresowań zawodowych,
- organizacji spotkań pracodawcy z kandydatami spełniającymi kryteria określone w ofercie pracy,
- udzielanie wsparcia pracodawcom i jego pracownikom w indywidualnym rozwoju zawodowym;

Beneficjenci: pracodawcy zainteresowani zatrudnieniem osób poszukujących pracy.

Przewidywane efekty³¹:

- Liczba przeprowadzonych rekrutacji na rzecz pracodawców, w tym zorganizowanych Giełd Pracy, spotkań rekrutacyjnych – 318
- Liczba pracodawców, którym udzielono wsparcia w rekrutacji pracowników – 263
- Liczba wizyt u pracodawców – 600

Zadanie 3.2 Świadczenie usług międzynarodowego pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES, w tym wsparcie reemigrantów

³¹ Dane szacunkowe na podstawie kart zadań z 12 PUP; zadania są realizowane zgodnie z zapotrzebowaniem pracodawców

Cel: wspieranie mobilności osób bezrobotnych i poszukujących pracy na rynku pracy za granicą i w Polsce (reemigranci).

Planowane działania:

- informowanie osób bezrobotnych i poszukujących pracy o możliwościach zatrudnienia, warunkach życia i pracy, sytuacji na polskim i europejskim rynku pracy oraz prowadzenie międzynarodowego pośrednictwa pracy dla pracodawców z kraju i z zagranicy;
- działania informacyjne i komunikacyjne oraz porady na rzecz klientów EURES, w tym reemigrantów mające na celu upowszechnienie mobilności na polskim i europejskim rynku pracy oraz wsparcie aktywności zawodowej i społecznej osób pozostających bez pracy (poprzez np. spotkania, seminaria, warsztaty, targi pracy, rozpowszechnianie materiałów informacyjnych, chaty online);
- prowadzenie międzynarodowego pośrednictwa pracy poprzez przyjmowanie, upowszechnianie i realizowanie ofert pracy;
- przeprowadzenie lokalnych szkoleń dla personelu EURES.

Beneficjenci: osoby bezrobotne i poszukujące pracy za granicą i w Polsce (reemigranci), cudzoziemcy, pracodawcy lokalni i regionalni oraz zagraniczni, studenci, młodzież szkolna.

Przewidywane efekty:

- liczba podjętych działań informacyjnych na rzecz poszukujących pracy (np. warsztatów, spotkań, konferencji, wideo konferencji, seminariów) – 11
- liczba podjętych działań na rzecz reemigrantów – 1
- liczba uczestników ww. działań – 250
- liczba podjętych działań informacyjnych na rzecz polskich pracodawców (spotkania, seminaria, targi pracy) – 1
- liczba uczestników ww. działań – 15
- liczba targów pracy z udziałem kadry EURES – 3
- liczba pozyskanych ofert pracy – 300
- liczba pozyskanych wakatów – 1500
- liczba indywidualnych kontaktów z osobami poszukującymi pracy i bezrobotnymi z Polski – 2000
- liczba szkoleń dla personelu EURES – 1
- liczba uczestników szkoleń - 10

Zadanie 3.3 Wydawanie oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom oraz zezwoleń na pracę sezonową

Cel: Wspieranie pracodawców w pozyskiwaniu cudzoziemców posiadających odpowiednie kwalifikacje do pracy.

Planowane działania:

Realizacja przez powiatowe urzędy pracy zadania będzie polegała m.in. na:

- rejestrowaniu oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom, pochodzącym z następujących państw: Białorusi, Ukrainy, Gruzji, Mołdawii, Armenii;
- wydawaniu zezwoleń na pracę sezonową;
- wydawanie informacji starosty na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy ubiegających się o zezwolenie na pracę.

Beneficjanci: pracodawcy zainteresowani zatrudnieniem cudzoziemca.

Przewidywane efekty³²:

- liczba wpisanych do ewidencji oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom – 18735
- liczba wydanych zezwoleń na pracę sezonową – 199
- liczba wydanych informacji Starosty na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych – 1977

Działanie 4. Stwarzanie pracownikom warunków do utrzymania aktywności zawodowej.

Zadanie 4.1 Wdrażanie Działania 7.3 Rozwój kadr regionalnej gospodarki FEdP 2021-2027, Typ projektu 1. Rehabilitacja medyczna ułatwiająca powrót do pracy.

Cel: Wydłużenie okresu aktywności zawodowej pracowników zagrożonych opuszczeniem rynku pracy.

Wsparcie jest skierowane do osób pracujących narażonych na opuszczenie rynku pracy z powodu czynników zdrowotnych i/lub do osób zarejestrowanych jako bezrobotne, potrzebujących świadczeń rehabilitacyjnych w celu podjęcia lub powrotu do zatrudnienia.

Planowane działania:

Rehabilitacja medyczna ułatwiająca powrót do pracy.

- Świadczenia rehabilitacyjne realizowane będą zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w szczególności rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 6 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu rehabilitacji leczniczej,
- W przypadku gdy wsparcie z zakresu rehabilitacji leczniczej jest kierowane do osób zarejestrowanych jako bezrobotne, potrzebujących świadczeń rehabilitacyjnych w celu powrotu do zatrudnienia, osoby te powinny zostać co najmniej poinformowane o możliwości uzyskania wsparcia w projektach z zakresu aktywizacji zawodowej realizowanych w ramach FEdP,
- Zakłada się, że realizacja działań z zakresu rehabilitacji leczniczej ułatwiającej powrót do pracy lub utrzymanie zatrudnienia realizowane będzie poza formułą RPZ.

22.02.2024 r. ogłoszono nabór wniosków w ramach ww. działania.

³² Dane szacunkowe na podstawie kart zadań z 14 PUP, trzeci wskaźnik – 13 PUP

W 2024 r. planowane jest dokonanie wyboru projektów do dofinansowania i podpisanie umów.

Zadanie 4.2 Realizacja projektu własnego przez Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku pt. „Outplacement - narzędzie szybkiego reagowania”

Celem projektu „**Outplacement - narzędzie szybkiego reagowania**” jest utrzymanie zatrudnienia lub podjęcie i utrzymanie zatrudnienia, w tym zatrudnienia poza rolnictwem poprzez zaplanowane, kompleksowe działania, których celem jest reorganizacja zatrudnienia ograniczająca proces zwolnień lub przeprowadzenie procesu zwolnień uwzględniającego udzielenie pomocy zwalnianym lub zwolnionym pracownikom w odnalezieniu się w nowej sytuacji życiowej i zawodowej.

Projekt będzie realizowany **w ramach Działania 7.3 Rozwój kadr regionalnej gospodarki FEdP 2021-2027** jako projekt szybkiego reagowania przez beneficjenta pozostającego w trybie gotowości do świadczenia wsparcia outplacementowego na rzecz uczestników projektu, dostosowanego do aktualnych na dany moment potrzeb regionalnego rynku pracy. Zaplanowany tryb realizacji projektu będzie gwarantował szybką reakcję na potrzeby uczestników projektu.

Grupy docelowe to w szczególności pracownicy zagrożeni zwolnieniem, pracownicy przewidziani do zwolnienia, osoby zwolnione w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy przed dniem przystąpienia do projektu z przyczyn nie dotyczących pracownika, a także osoby odchodzące z rolnictwa.

Planowane działania:

- Każdy uczestnik projektu zostanie objęty wsparciem w zakresie poradnictwa zawodowego w wymiarze minimum 2 godzin na każdego uczestnika, a także w zakresie co najmniej jednej z innych usług i/lub instrumentów rynku pracy zgodnie z przepis. ustawy z dnia 20.04.2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, z wyłączeniem robót publicznych.
- Wsparcie finansowe na rozpoczęcie działalności gospodarczej, subsydiowane zatrudnienie, refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla pracodawcy będzie skierowane wyłącznie do osób, które utraciły zatrudnienie w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy przed przystąpienia do projektu lub pracowników znajdujących się w okresie wypowiedzenia stosunku pracy.
- Wsparcie udzielane uczestnikom projektu będzie poprzedzone opracowaniem lub aktualizacją Indywidualnego Planu Działania dla każdego uczestnika projektu.
- W przypadku organizacji szkoleń, efektem szkolenia będzie uzyskanie kwalifikacji, w tym kompetencji.

Przewidywane efekty:

- Liczba osób objętych wsparciem z zakresu outplacementu - 140
- Liczba osób pochodzących z obszarów wiejskich objętych wsparciem w programie - 5
- Liczba osób objętych wsparciem w postaci szkoleń - 40

- Liczba osób, które otrzymały środki na podjęcie działalności gospodarczej w projekcie - 57
- Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu - 32
- Liczba osób, które w wyniku realizacji wsparcia z zakresu outplacementu/poprawy środowiska pracy podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie - 112

4.2 Cel szczegółowy 2. Dopasowanie kwalifikacji i umiejętności osób do potrzeb regionalnej gospodarki

Działanie 1 Wspieranie kształcenia ustawicznego mieszkańców w odniesieniu do potrzeb gospodarki regionu oraz promocja kształcenia ustawicznego w regionie.

Zadanie. 1.1 Realizacja projektu „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych” w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności, inwestycja A.3.1.1. Wsparcie rozwoju nowoczesnego kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie

Celem głównym projektu jest budowa systemu koordynacji działań w województwie podlaskim zorientowanych na wsparcie uczenia się przez całe życie, w tym kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się dorosłych. Okres realizacji projektu: II kwartał 2023 r. – II kwartał 2026 r.

Beneficjenci: projekt skierowany do mieszkańców województwa podlaskiego.

Planowane działania:

- powołanie i funkcjonowanie Wojewódzkiego Zespołu Koordynacji jako ciała doradczego na rzecz wdrażania, koordynacji i monitorowania ZSU 2030 w województwie podlaskim, skupiającego podmioty z 5 filarów: Filar 1: Oświata, Filar 2: Gospodarka, Filar 3: Zarządzanie Strategiczne, Filar 4: Fundusze Europejskie, Filar 5: Dialog Społeczny
- badania i analizy m.in. dotyczące: jakości oferty edukacyjnej i kształcenia zawodowego w systemie oświaty (na poziomie branżowym, średnim i wyższym), rzemiośle oraz rozwiązań edukacyjnych dla osób dorosłych w odniesieniu do potrzeb regionalnego rynku pracy; możliwości wspierania kształcenia w tzw. "zawodach przyszłości" i branżach wskazanych jako inteligentne specjalizacje regionu; działań podejmowanych w obszarze polityki na rzecz rozwoju umiejętności w regionie oraz efektywności tych działań;
- powołanie i funkcjonowanie Podlaskiej Sieci Rozwoju Kształcenia, której celem będzie stworzenie sieci współpracy podmiotów z obszaru kształcenia w 3 subregionach;
- powołanie i funkcjonowanie Sieci Doradztwa Zawodowego służącej rozwojowi współpracy doradców zawodowych oraz rozwojowi doradztwa zawodowego w 3 subregionach;

- powołanie Zespołu ds. analizy dostosowania edukacji zawodowej do potrzeb rynku pracy w woj. Podlaskim (ZAD);
- promocja kształcenia zawodowego oraz idei uczenia się przez całe życie.

Przewidywane efekty:

- liczba posiedzeń Wojewódzkiego Zespołu Koordynacji – 15 posiedzeń w trakcie trwania projektu;
- liczba funkcjonujących Wojewódzkich Zespołów Koordynacji – 1 Zespół;
- liczba przeprowadzonych badań i analiz – łącznie 58 opracowań w trakcie trwania projektu.

Zadanie 1.2 Wdrażanie Działania 7.4 Wspieranie uczenia się przez całe życie FEdP 2021-2027

Wdrażanie typu projektu: Realizacja usług rozwojowych, w tym w zakresie kompetencji cyfrowych i ekologicznych, dla osób dorosłych.

- Usługi rozwojowe w ramach Podmiotowego Systemu Finansowania będą realizowane z wykorzystaniem Bazy Usług Rozwojowych.
- Nie jest możliwe dofinansowanie tworzenia regionalnych rejestrów usług rozwojowych lub innych alternatywnych baz lub rejestrów publicznych, które powielają zadania realizowane w ramach BUR.
- Preferencje w dostępie do wsparcia mają osoby dorosłe z grup w niekorzystnej sytuacji.
- Preferowanie usług rozwojowych, które prowadzą do nabycia kwalifikacji, o których mowa w art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, zarejestrowanych w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji oraz posiadających nadany kod kwalifikacji.
- Osoby dorosłe zainteresowane podniesieniem swoich umiejętności lub nabyciem kwalifikacji w tym kompetencji mają dostęp do dodatkowego wsparcia ze strony beneficjenta (operatora PSF) w zakresie co najmniej:
 - zbudowania motywacji do rozwoju umiejętności lub nabycia kwalifikacji w tym kompetencji;
 - wsparcia w analizie potrzeb rozwojowych, w tym z wykorzystaniem modelu Bilansu Kompetencji;
 - wsparcia w wyborze odpowiednich usług rozwojowych w BUR;
 - identyfikacji nabytych umiejętności/kompetencji oraz wsparcia w ich walidacji i certyfikacji, w tym zachęcenie do założenia „Mojego portfolio” lub konta Europass.

Beneficjenci: Osoby dorosłe, które z własnej inicjatywy zainteresowane są podniesieniem swoich umiejętności lub nabyciem kwalifikacji w tym kompetencji. Jedną z grup priorytetowych stanowią pracownicy opieki długoterminowej, a także obywatele Ukrainy,

którzy znaleźli zatrudnienie w województwie podlaskim po opuszczeniu ojczyzny, w związku z wybuchem w Ukrainie konfliktu zbrojnego.

W 2024 r. planowane jest dokonanie wyboru projektów do dofinansowania i podpisanie umów.

Działanie 2. Wsparcie na rzecz dobrej jakości kształcenia i szkolenia zawodowego dostosowanego do potrzeb rynku pracy

Zadanie 2.1 Wsparcie na rzecz szkolnictwa podstawowego i średniego w ramach działania 08.01 Rozwój edukacji i kształcenia FEdP 2021-2027

Cel: Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

Planowane działania:

Wdrażanie zadania poprzez realizację Typu projektu: 3 Kształcenie zawodowe

Zakres wsparcia:

- Włączenie pracodawców w proces kształcenia zawodowego oraz upowszechnienie kształcenia w miejscu pracy i praktycznego kształcenia zawodowego (w tym staże uczniowskie), uwzględniającego najnowsze trendy technologiczne, w tym w ramach kształcenia dualnego.
- Wsparcie szkół zawodowych w zakresie wykorzystania nowych technologii, co pozwoli na budowanie zdalnego systemu nauczania oraz prowadzenie kształcenia w systemie on-line.
- Wsparcie szkół zawodowych na podstawie przygotowanych przez nie programów rozwojowych (w tym przede wszystkim poprzez zapewnienie uczniom możliwości rozwijania kompetencji uniwersalnych w tym cyfrowych, zdobycia kwalifikacji zawodowych, zgodnych z aktualnym i prognozowanym zapotrzebowaniem rynku pracy, w tym zwłaszcza w zakresie zawodów przyszłości czy Przemysłu 4.0).
- Wsparcie szkół i placówek w prowadzeniu skutecznej edukacji włączającej poprzez tworzenie rozwiązań wspierających kształcenie zawodowe dostosowane do zróżnicowania potrzeb edukacyjnych i rozwojowych osób uczących się, w tym wynikających z niepełnosprawności, np.: zapewnienie odpowiedniego wyposażenia, podnoszenie kompetencji kadr pedagogicznych, bezpośrednie wsparcie uczniów, zapewnienie usług asystenckich dla uczniów.
- Rozwijanie i doskonalenie systemu doradztwa zawodowego.
- Podnoszenie kompetencji kadr systemu edukacji (z wyłączeniem szkolnictwa wyższego), w tym do prowadzenia kształcenia w systemie on-line oraz podnoszenie

kompetencji kadry zarządzającej systemem edukacji w celu poprawy jakości kształcenia dzieci i młodzieży.

Beneficjenci: administracja publiczna, instytucje nauki i edukacji, instytucje wspierające biznes, organizacje społeczne i związki wyznaniowe, partnerstwa, partnerzy społeczni, przedsiębiorstwa, służby publiczne.

Przewidywane efekty:

- Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu – 35
- Liczba uczniów i słuchaczy szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem (osoby) – 450
- Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach uczniowskich (osoby) – 150
- Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu – 60

Zadanie 2.2 Działania Izby Rzemieśniczej i Przedsiębiorczości w Białymstoku z zakresu kształcenia i szkolenia zawodowego

Cel: potwierdzenie posiadania umiejętności z zakresu danego zawodu lub wykonywania czynności w danym zawodzie oraz przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników.

Planowane działania:

- 1) Przeprowadzanie egzaminu na tytuł czeladnika i mistrza w zawodzie z zakresu danego zawodu występującego w klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy i klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.

Beneficjenci: osoby spełniające warunki określone w § 5 i § 6 rozporządzenia MEiN z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzonych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych.

- 2) Przygotowanie, realizacja i nadzór nad przebiegiem procesu przygotowania zawodowego młodocianych zatrudnionych w zakładach rzemieślniczych na umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

Beneficjenci: młodociani pracownicy, którzy podpisali z pracodawcą umowę o pracę w celu nauki zawodu.

Przewidywane efekty:

- Liczba przeprowadzonych egzaminów czeladniczych i mistrzowskich – 535
- Liczba kandydatów, którzy przystąpią do egzaminu zawodowego przed komisją egzaminacyjną Izby Rzemieśniczej na tytuł czeladnika w zawodzie (uzyskanie świadectwa kwalifikacji zawodowych) – 700

4.3 Cel szczegółowy 3. Zwiększenie aktywności zawodowej i społecznej mieszkańców, w tym osób o utrudnionym dostępie do rynku pracy

Działanie 1. Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla osób poszukujących pracy

Zadanie 1.1 Zwiększenie aktywności zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy w ramach działań powiatowych urzędów pracy

Cel: Zwiększenie aktywności zawodowej osób pozostających bez pracy, w szczególności kobiet, osób długotrwale bezrobotnych, osób w wieku 18-29 lat, osób w wieku 50 plus, osób z niepełnosprawnościami, osób opiekujących się osobami zależnymi.

Planowane działania:

- realizacja programów aktywizacji zawodowej skierowanych do osób bezrobotnych i poszukujących pracy zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, służących zwiększeniu ich zdolności do zatrudnienia i poprawie sytuacji na rynku pracy;

Beneficjenci: osoby bezrobotne i poszukujące pracy zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy.

Planowane efekty:

- Liczba osób bezrobotnych, które uzyskają wsparcie w ramach aktywnych programów rynku pracy – 3435, w tym w ramach następujących usług i instrumentów:
 - staży - 839
 - robót publicznych - 740
 - prac społecznie użytecznych - 230
 - prac interwencyjnych - 648
 - szkoleń - 332
 - refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy - 159
 - dofinansowania do wynagrodzenia osób 50PLUS - 3
 - bonu szkoleniowego - 65
 - bonu stażowego - 4
 - bonu zatrudnieniowego - 8
 - bonu na zasiedlenie – 89
 - dofinansowanie studiów podyplomowych - 37
 - refundacja kosztów opieki nad dzieckiem lub osobą zależną - 15
 - koszty badań lekarskich – 140
 - innych instrumentów rynku pracy – 126

Zadanie 1.2 Zwiększanie zdolności zatrudnieniowej osób pozostających bez zatrudnienia, przy wykorzystaniu aktywnej polityki rynku pracy oraz wspieranie mobilności zasobów pracy w ramach Działania 7.1 FEoP 2021-2027

Cel: Kompleksowa aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w celu zwiększenia ich szans na znalezienie zatrudnienia (w tym dotacje na samozatrudnienie), realizowana w projektach powiatowych urzędów pracy.

Planowane działania:

Wdrażanie zadania poprzez realizację następującego typu projektu:

1. Wsparcie realizowane przez Powiatowe Urzędy Pracy obejmie: realizację usług i instrumentów rynku pracy określonych przepisami prawa krajowego, zgodnie z Ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w tym np. szkolenia umożliwiające nabycie kompetencji i kwalifikacji wymaganych na lokalnych i regionalnym rynku pracy, w tym w zakresie umiejętności ekologicznych lub związanych z zielonymi miejscami pracy, staże zawodowe, z wyłączeniem robót publicznych.
2. Wsparcia w postaci subsydiowania zatrudnienia możliwe jedynie dla osób z utrudnionym dostępem do rynku pracy, np. dla osób długotrwale bezrobotnych.
3. Wsparcie na zakładanie działalności gospodarczej w formie dotacji na samozatrudnienie.
4. Wsparcie osób młodych realizowane będzie zgodnie z Zaleceniami Rady Unii Europejskiej z dnia 30 października 2020 r. w sprawie pomostu do zatrudnienia – wzmocnienia gwarancji dla młodzieży.

Beneficjenci: Grupę docelową projektów będą stanowiły w szczególności osoby młode, osoby długotrwale bezrobotne, kobiety, osoby starsze, a także osoby z niepełnosprawnościami, a wsparcie adresowane do tych osób będzie dostosowane do indywidualnych potrzeb (podejście zindywidualizowane do osoby aktywizowanej).

Przewidywane efekty:

- Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie – 1043
- Liczba osób młodych objętych wsparciem w programie – 262
- Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie – 118
- Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek po opuszczeniu programu- 797

Zadanie 1.3 Świadczenie i rozwijanie usług poradnictwa zawodowego dla osób bezrobotnych, poszukujących pracy, pracujących

Cel: pomoc osobom poszukującym pracy i pracującym w podejmowaniu decyzji zawodowych oraz kształtowaniu kompetencji interpersonalnych i przygotowanie do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu pracy w ramach Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP w Białymstoku.

Planowane działania:

- realizowanie porad zawodowych w formie indywidualnej (w tym na odległość) i grupowej (w tym też spotkania i webinaria online);

- przeprowadzanie badań testowych kompetencji i predyspozycji zawodowych;
- współpraca z instytucjami rynku pracy, szkołami i organizacjami w zakresie świadczenia poradnictwa zawodowego na rzecz osób w trudnej sytuacji na rynku pracy, np. osób niepełnosprawnych, osób długotrwale bezrobotnych, młodzieży, cudzoziemców przebywających na terenie woj. podlaskiego;
- współpraca z akademickimi biurami karier i szkołami wyższymi w zakresie wsparcia studentów, absolwentów i doktorantów w wejściu na rynek pracy;
- prowadzenie banku programów z zakresu poradnictwa zawodowego i prowadzonych szkoleń metodycznych;
- gromadzenie, opracowywanie, aktualizowanie i upowszechnianie informacji zawodowych;
- udostępnianie klientom zasobów informacji zawodowych;
- wspieranie rozwoju zawodowego pracodawcy i jego pracowników oraz udzielanie pracodawcom i ich pracownikom porad zawodowych.

Beneficjenci: osoby bezrobotne, poszukujące pracy, studenci, absolwenci, osoby powyżej 18 roku życia niezarejestrowane w urzędach pracy oraz pracodawcy i pracownicy.

Przewidywane efekty:

- Liczba osób, które skorzystają z informacji zawodowej w formie indywidualnej - 1000
- Liczba osób, które wezmą udział w grupowych spotkaniach informacyjnych - 120
- Liczba osób, które skorzystają z poradnictwa zawodowego w formie indywidualnej i grupowej - 250
- Liczba przeprowadzonych badań testowych w zakresie diagnozy preferencji i kompetencji zawodowych - 50
- Liczba pracodawców, którzy skorzystają z informacji zawodowej i poradnictwa zawodowego - 4
- Liczba opracowanych i zaktualizowanych informacji zawodowych o charakterze lokalnym - 8
- Liczba spotkań dla uczniów, studentów, absolwentów i doktorantów zakresie przygotowania do wejścia na rynek pracy – 6
- Liczba opracowanych nowych programów warsztatów, spotkań, szkoleń (bank programów) – 2

Zadanie 1.4 Wdrażanie Działania 7.2 Wspieranie równego dostępu do rynku pracy FEoP 2021-2027

Cel: Promowanie aktywności zawodowej kobiet oraz zmniejszenie segregacji na rynku pracy ze względu na płeć. .

Planowane działania:

Wsparcie realizowane w ramach 3 typów projektów:

Typ projektu 1:

- Wsparcie skierowane w szczególności do kobiet pozostających bez zatrudnienia jak również zatrudnionych, zainteresowanych podniesieniem swoich kompetencji w zakresie poruszania się po rynku pracy w celu poprawienia swojej sytuacji na rynku pracy (np. zmiana pracy na wyżej wynagradzaną).

Typ projektu 2:

- Aktywizacja zawodowa obejmuje w szczególności takie działania jak: poradnictwo zawodowe, wsparcie psychologiczne, warsztaty rozwijające kompetencje społeczne, kursy i szkolenia, w tym pozwalające podnieść kompetencje lub kwalifikacje zawodowe.
- Wsparcie w ramach projektów jest poprzedzone identyfikacją potrzeb uczestnika projektu, w tym m.in. poprzez diagnozowanie potrzeb szkoleniowych lub walidacyjnych (potwierdzanie nabytych wcześniej kwalifikacji i kompetencji), możliwości doskonalenia zawodowego oraz opracowaniem lub aktualizacją dla każdego uczestnika projektu Indywidualnego Planu Działania, o którym mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy lub innego dokumentu pełniącego analogiczną funkcję. Dokument ten powinien określać zakres wsparcia udzielanego danej osobie, który jest z nią uzgodniony i może podlegać aktualizacji w trakcie projektu na wniosek tej osoby lub podmiotu udzielającego wsparcia.
- Efektem wsparcia w postaci szkoleń musi być nabycie kwalifikacji lub kompetencji.
- Nabycie kwalifikacji lub kompetencji będzie weryfikowane i potwierdzone zgodnie z zasadami wskazanymi w załączniku nr 2 „Podstawowe informacje dotyczące uzyskiwania kwalifikacji w ramach projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus” do wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego dotyczących monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027.
- Wsparcie połączone z zapewnieniem opieki nad dzieckiem w okresie uczestnictwa w projekcie w formach instytucjonalnych (w żłobku, klubie dziecięcym lub u opiekuna dziennego). Wsparcie nie będzie udzielane na tworzenie nowych miejsc opieki.
- Wsparcie polegające na dofinansowaniu opieki nad dziećmi do lat 3, w szczególności w ramach projektów służących aktywizacji zawodowej ich opiekunów, nie obejmuje miejsc opieki dofinansowywanych ze środków FERS, KPO lub z innych środków publicznych oraz nieinstytucjonalnych form opieki (niania). W przypadku finansowania takiego wsparcia, nie może wystąpić podwójne finansowanie. Wsparcie nie będzie udzielane na tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3.

Typ projektu 3:

- Programy realizowane z udziałem pracodawców.
- Program z zakresu godzenia życia zawodowego z prywatnym, jest to kompleksowy zestaw rozwiązań wypracowanych wspólnie z danym pracodawcą, który ma celu

zniwelowanie zidentyfikowanych problemów w zakresie godzenia życia zawodowego z prywatnym u danego pracodawcy. Natomiast projekt popularyzujący rozwiązania oznacza zaplanowane różnego rodzaju działania mające na celu popularyzację rozwiązań w zakresie równego podziału obowiązków opiekuńczych i wychowawczych nad dziećmi oraz opieki nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu wśród mężczyzn i kobiet.

- Działania adresowane w szczególności do pracodawców i ich pracowników w tym ze szczególnym uwzględnieniem pracowników i członków ich rodzin, sprawujących opiekę nad osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.
- W celu zapewnienia kompleksowego wsparcia, tam gdzie jest to niezbędne przewiduje się umożliwienie finansowania krzyżowego.

Struktura grupy docelowej:

1. Typ 1 projektu - Wsparcie psychologiczne i organizacja warsztatów rozwoju zawodowego i osobistego motywujących kobiety do aktywnego poszukiwania zatrudnienia oraz pozwalających na nabycie przez kobiety kompetencji w zakresie poruszania się po rynku pracy, w tym w zakresie autoprezentacji oraz kreowania własnego wizerunku
 - kobiety w wieku 18-65 lat.
2. Typ 2 projektu - Aktywizacja zawodowa osób (rodziców, opiekunów prawnych) wychowujących co najmniej jedno dziecko do 7. roku życia lub dziecko z niepełnosprawnością do 18. roku życia
 - osoby (rodzic, opiekun prawny) wychowujące co najmniej jedno dziecko do 7. roku życia lub dziecko z niepełnosprawnością do 18. roku życia, zarówno niepracujące, jak również pozostające w zatrudnieniu, lecz przebywające na urloпах macierzyńskich, rodzicielskich, wychowawczych i bezpłatnych, a także osoby, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem do 7. roku życia lub dzieckiem z niepełnosprawnością do 18. roku życia w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy przed dniem przystąpienia do projektu.
3. Typ 3 Realizacja programów z zakresu godzenia życia zawodowego z prywatnym oraz realizacja projektów popularyzujących rozwiązania w zakresie równego podziału obowiązków opiekuńczych i wychowawczych nad dziećmi oraz opieki nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu wśród mężczyzn i kobiet:
 - przedsiębiorcy; pracodawcy; osoby pracujące; osoby niepracujące; organizacje pozarządowe; partnerzy społeczni (m.in. organizacje pracodawców i związki zawodowe).

W 2024 r. planowane jest dokonanie wyboru projektów do dofinansowania i podpisanie umów.

Działanie 2. Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla osób młodych w wieku 15-29 lat, w tym z grupy NEET

Zadanie 2.1 Aktywizacja młodzieży w wieku 15-25 lat w ramach działań OHP

Cel: Poprawa sytuacji na rynku pracy osób młodych w wieku 15-25 lat.

Cel: wyrównanie szans młodzieży uczącej się i bezrobotnej w wieku 15 – 25 lat, w tym zagrożonej wykluczeniem społecznym oraz tzw. młodzieży NEET w dostępie do pracy

Planowane działania:

W ramach doradztwa zawodowego:

1. Prowadzenie dla młodzieży usług w zakresie poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej z uwzględnieniem:
 - poradnictwa indywidualnego;
 - poradnictwa grupowego, w szczególności prowadzenie zajęć grupowych z zakresu informacji zawodowej, przygotowania do wejścia na rynek pracy, umiejętności poszukiwania pracy, samozatrudnienia;
 - udzielania porad dotyczących wyboru zawodu, kierunku kształcenia i planowania kariery zawodowej.
2. Realizacja programu wsparcia z zakresu rozwoju zawodowego dla uczestników i absolwentów OHP, w tym diagnozowanie potencjału i zainteresowań zawodowych, udzielanie informacji i porad zawodowych w formie indywidualnej i grupowej.

Doradztwo zawodowe – realizowane przez 3 Mobilne Centra Informacji Zawodowej (MCIZ) w Białymstoku, Łomży i Suwałkach, a także przez jednostki terenowe:

Młodzieżowe Centra Kariery (MCK) w Augustowie, Grajewie, Zambrowie i Kolnie.

Doradcy zawodowi wspomagają uczestników i absolwentów OHP oraz młodzież zagrożoną wykluczeniem społecznym w dokonywaniu trafnych wyborów edukacyjnych i zawodowych, organizują doradztwo indywidualne i grupowe, wspierając ich rozwój zawodowy i społeczny, pomagają w procesach przejścia z etapu edukacji do pracy i usamodzielniania się.

W ramach pośrednictwa pracy:

1. Prowadzenie pośrednictwa pracy stałej dla młodzieży bezrobotnej i poszukującej pracy.
2. Organizacja krótkoterminowego zatrudnienia dla młodzieży uczącej się.
3. Ewidencja osób bezrobotnych, uczących się w szczególności uczestników jednostek opiekuńczo-wychowawczych OHP oraz pozostałej młodzieży poszukującej pracy oraz studentów.
4. Realizacja międzynarodowego pośrednictwa pracy dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców w ramach sieci EURES.
5. Badanie i diagnozowanie lokalnego rynku usług edukacyjnych i rynku pracy.
6. Realizacja programu wsparcia z zakresu rozwoju zawodowego dla uczestników i absolwentów OHP, w tym pośrednictwo w ramach przygotowania zawodowego,

prowadzenie indywidualnej i grupowej informacji o rynku pracy oraz pośrednictwo pracy krótkoterminowej i pracy stałej.

Pośrednictwo pracy realizowane przez Młodzieżowe Biura Pracy (MBP) w Białymstoku, Łomży i Suwałkach, a także przez jednostki terenowe: Młodzieżowe Centra Kariery (MCK) w Augustowie, Grajewie, Zambrowie i Kolnie.

W ramach szkoleń zawodowych:

1. Realizacja programu wsparcia z zakresu rozwoju zawodowego dla uczestników i absolwentów OHP, w tym organizacja indywidualnych spotkań konsultacyjno-informacyjnych z uczestnikami OHP, diagnozowanie potrzeb uczestników OHP w zakresie szkoleń zawodowych.
2. Sporządzanie analiz dot. sytuacji młodzieży na lokalnym rynku pracy oraz prowadzenie monitoringu rynku pracy w zakresie potrzeb szkoleniowych.
3. Inicjowanie i realizacja szkoleń zawodowych, mających na celu doskonalenie zawodowe i nabywanie umiejętności przez klientów, adekwatnie do zmieniających się potrzeb na regionalnym i lokalnym rynku pracy.

Zadania realizowane przez Centra Edukacji i Pracy Młodzieży w Białymstoku, Łomży i Suwałkach.

Przewidywane efekty:

- Liczba osób w wieku 15- 25 lat objętych formami wsparcia w ramach rozwoju zawodowego oferowanymi przez OHP - 5100
- Liczba osób, które otrzymały zatrudnienie za pośrednictwem OHP – 1300
- Liczba indywidualnych kontaktów z bezrobotnymi/poszukującymi pracy z Polski w ramach sieci EURES – 370
- Liczba indywidualnych kontaktów z polskimi pracodawcami w ramach sieci EURES – 90
- Liczba wydarzeń grupowych zorganizowanych dla bezrobotnych/poszukujących pracy w ramach sieci EURES - 30
- Liczba uczestników wydarzeń grupowych zorganizowanych dla bezrobotnych/poszukujących pracy z Polski w ramach sieci EURES - 370
- Liczba osób uczestniczących w szkoleniach/kursach zawodowych – 94
- Liczba zorganizowanych szkoleń/kursów zawodowych – 10

Zadanie 2.2 Realizacja projektów ze środków europejskich służących poprawie sytuacji osób młodych w wieku 15-20 lata w tym z grupy NEET przez Podlaską Wojewódzką Komendę OHP w Białymstoku

Cel: aktywizacja społeczno – zawodowa podopiecznych OHP i integracja międzykulturowa przez podniesienie ich kwalifikacji oraz kompetencji społecznych i zawodowych

Realizacja czterech projektów ze środków– UE z udziałem ok. 174 os., w tym:

1. projekt „WYstartujMY RAZEM” (kontynuacja realizacji I edycji proj. – 50 os. I rozpoczęcie II edycji proj. – 50 os.) w ramach programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027, współfinansowanego z EFS+ ;
2. realizacja dwóch projektów w ramach Akredytacji z Erasmus+ staże/kształcenie zawodowe, w tym kontynuowanych projekt pn. „ Postaw na swój rozwój zawodowy” (24os.) oraz rozpoczęcie nowego projektu staży (26os.);

3. realizacja projektu w ramach Akredytacji z Erasmus+Młódzież pt. „Kształtując jutro – Shaping tomorrow” (24os.).

Planowane działania:

- realizacjach szkoleń z psychologiem z umiejętności kompetencji społecznych ESCO, kursów i warsztatów zawodowych, kursów prawa jazdy kat. B, kursów komputerowych, zajęć wyrównawczych z przedmiotów szkolnych;
- realizacja zagranicznych staży zawodowych w Niemczech i podczas zajęć z przygotowania językowo – pedagogiczno – kulturowego w Polsce, przed wyjazdem na staże (w ramach projektu ww. z Erasmus+);
- wymiana międzynarodowa organizowana w Ośrodku Szkolenia i Wychowania OHP w Wasilkowie (z udziałem uczestników OHP i młodzieży z zagranicy).

Przewidywane efekty:

- liczba osób, które odbędą zagraniczne staże zawodowe i otrzymają certyfikaty EROPASS – 23
- liczba ogółem uczestników objętych wsparciem w projektach – 174
- liczba uczestników, którzy nabędą kwalifikacje zawodowe lub różne kompetencje po opuszczeniu danego projektu – 98
- liczba osób, które nabędą kwalifikacje cyfrowe po opuszczeniu danego projektu – 16

Działanie 3. Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz osób biernych zawodowo

Zadanie 3.1. Realizacja wsparcia w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027 Działanie FEDP.08.03 Rozwój edukacji i kształcenia, cel szczegółowy h

Cel: Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji

Wsparcie realizowane w ramach następujących typów projektu:

Typ projektu 1. Kompleksowe i zindywidualizowane programy aktywizacji społeczno-zawodowej z wykorzystaniem usług aktywnej integracji o charakterze społecznym, zawodowym, zdrowotnym i edukacyjnym, służące aktywizacji osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym i ich rodzin (w tym osób w kryzysie bezdomności) oraz osób biernych zawodowo.

Planowane działania:

Usługi aktywnej integracji o charakterze społeczno – zawodowym, których celem jest pomoc w podjęciu decyzji dotyczącej wyboru lub zmiany zawodu, wyposażenie w kompetencje i kwalifikacje zawodowe oraz umiejętności pożądanego na rynku pracy, obejmujących m.in.

- staże zawodowe, praktyki zawodowe,

- subsydiowane zatrudnienie (w tym doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy)
- poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy, trening pracy jako usługi wspierające aktywizację zawodową;
- kursy i szkolenia umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych oraz rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy;
- zatrudnienie wspierane/wspomagane/usługi mentoringu/trenera zatrudnienia wspieranego;
- sfinansowanie udziału w Klubach Integracji Społecznej, Centrach Integracji Społecznej, Zakładach Aktywności Zawodowej.

Typ projektu 3. Wsparcie rozwoju ekonomii społecznej

Planowane działania:

- wsparcie tworzenia nowych miejsc pracy i utrzymania tych miejsc w przedsiębiorstwach społecznych.

Przewidywane efekty:

- Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie – 200
- Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu – 450
- Liczba osób poszukujących pracy po opuszczeniu programu – 350
- Liczba osób niezatrudnionych objętych wsparciem w programie- 686
- Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych – 70
- Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu – 150

Beneficjenci: administracja publiczna, instytucje nauki i edukacji, organizacje społeczne i związki wyznaniowe, partnerstwa, przedsiębiorstwa, służby publiczne.

Zadanie 3.2 Zatrudnienie socjalne poprzez tworzenie centrów integracji społecznej

Cel: Reintegracja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Planowane działania:

- kształcenie umiejętności pozwalających na pełnienie ról społecznych i osiągnięcie pozycji społecznych dostępnych osobom niepodlegającym wykluczeniu społecznemu;
- nabywanie umiejętności zawodowych oraz przyuczenie do zawodu, przekwalifikowanie lub podwyższenie kwalifikacji zawodowych;
- nauka planowania życia i zaspokajania potrzeb własnym staraniem, zwłaszcza przez możliwość osiągnięcia własnych dochodów przez zatrudnienie lub działalność gospodarczą;
- uczenie umiejętności racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami pieniężnymi;
- otwieranie nowych warsztatów w ramach funkcjonowania CIS.

Beneficjenci: osoby bezdomne realizujące indywidualny program wychodzenia z bezdomności, osoby uzależnione od alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, o zakończeniu programu terapeutycznego w zakładzie leczenia odwykowego lub zakładzie opieki zdrowotnej, osoby z niepełnosprawnościami, osoby zwalniane z zakładów karnych mające trudności w integracji ze środowiskiem.

Przewidywane efekty:

- liczba osób objętych integracją zawodową i społeczną – 10

Działanie 4. Wsparcie rozwoju ekonomii społecznej

Zadanie 4.1 Dofinansowanie kosztów utworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej (ZAZ)

Cel: zwiększenie dostępu do zatrudnienia osób z niepełnosprawnością, w szczególności osób ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności

Planowane działania:

- rozpatrywanie wniosków Organizatorów o dofinansowanie kosztów utworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej;
- prowadzenie spraw w zakresie dofinansowania kosztów działania zakładów aktywności zawodowej, w tym monitoring funkcjonowania istniejących zakładów aktywności zawodowej poprzez prowadzenie kontroli (w razie potrzeb), pozyskiwanie sprawozdań o stanie zatrudnienia w ZAZ i wysokości wydatkowanych środków

W woj. podlaskim na koniec 2023r. funkcjonowało 9 zakładów aktywności zawodowej: ZAZ SOWA w Lipniaku, ZAZ Argenta w Łomży, ZAZ Zielone Podlasie w Rudzie, ZAZ „My dla innych” w Białymstoku, ZAZ „Wytwórnia” ALPI w Białymstoku, Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej w Suchowoli, Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej w Krzyżewie, Zakład Aktywności Zawodowej Dialog w Boguszycach oraz Zakład Aktywności Zawodowej w Hajnówce.

Przewidywane efekty:

- Liczba osób z niepełnosprawnością zatrudnionych w zakładach aktywności zawodowej na koniec 2024 r. – 338
- Liczba zakładów aktywności zawodowej działających na koniec roku 2024 - 9

Działanie 5. Wsparcie integracji obywateli państw trzecich

Zadanie 5.1. Wdrażanie Działania 7.5 Wspieranie zatrudnienia w regionie – projekty podmiotów innych niż PUP

Zadanie realizowane poprzez wdrażanie 2 typów projektu:

Typ projektu 3: Wsparcie publicznych służb zatrudnienia w świadczeniu usług w ramach sieci EURES realizowane w projekcie WUP

- Projekty EURES dla PSZ mają na celu wsparcie instytucjonalne urzędów pracy umożliwiające realizację usług wsparcia wymienionych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2016/589 z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie europejskiej sieci służb zatrudnienia (EURES). Wsparcie instytucjonalne umożliwi realizację działań ukierunkowanych na wspieranie polskich bezrobotnych, wspieranie Polaków będących za granicą na terenie państw UE, wspieranie polskich pracodawców, organizację szkoleń wspierających realizację działań EURES dla pracowników WUP, PUP, OHP.
- Możliwa jest realizacja pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES, o którym mowa w art. 36a ustawy, w tym w ramach partnerstw transgranicznych EURES nieotrzymujących wsparcia z projektów dofinansowywanych ze środków EFS+ z komponentu „Zatrudnienie i innowacje społeczne”.

Typ projektu 4: Realizacja ukierunkowanych schematów mobilności transnarodowej (USMT) w ramach sieci EURES w projekcie WUP

- Projekty USMT EURES obejmują działania mające charakter każdej z usług wsparcia, wymienionych w Rozdziale IV Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2016/589 z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie europejskiej sieci służb zatrudnienia (EURES), dostępu pracowników do usług w zakresie mobilności i dalszej integracji rynków pracy i pośrednictwa pracy, o którym mowa w art. 36a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.
- Realizacja tego typu działań ma charakter warunkowy, uzależniona jest od zdiagnozowanych potrzeb regionalnego rynku pracy.

Nabór projektów nie został uwzględniony w zatwierdzonym w dn. 18.01.2024 r.

Harmonogramie naborów wniosków o dofinansowanie dla programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027.

4.4 Cel szczegółowy 4. Doskonalenie jakości obsługi rynku pracy

Działanie 1. Rozwijanie i doskonalenie systemu obsługi i informacji o rynku pracy

Zadanie 1.1 Badanie popytu na pracę, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Cel: wsparcie samorządów powiatowych w prowadzeniu polityki szkoleniowej oraz dostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy

Planowane działania:

- 1. Barometr zawodów (BZ)** jest to krótkookresowa (jednoroczna) prognoza zapotrzebowania na zawody tworzona dla każdego powiatu w ramach paneli eksperckich przy udziale ekspertów rynku pracy z PUP oraz przedstawicieli pracodawców i ekspertów posiadających szeroką wiedzę o rynku pracy z woj. podlaskiego. Badanie realizowane jest na zlecenie MRiPS w ramach jednolitej metodologii od 2015 roku. Od 2020 roku do badania Barometr Zawodów włączono elementy Monitoringu zawodów deficytowych

i nadwyżkowych, tj. dane dot. zarejestrowanych bezrobotnych i ofert pracy, które są wykorzystywane podczas paneli eksperckich oraz w raporcie podsumowującym badanie. W wyniku badania, na poziomie regionalnym opracowywany jest wojewódzki raport podsumowujący oraz zestawienia prognozowanych trzech grup zawodów: deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych dla każdego z powiatów i dla województwa w formie plakatu, a także infografika z komentarzem w j. polskim oraz w j. angielskim zamieszczona na stronie internetowej serwisu badania.

W ramach BZ realizowany jest monitoring ofert polegający na analizie internetowych ofert pracy publikowanych na portalu zielonalinia.gov.pl w poniedziałki i środy w śródkowych miesiącach każdego kwartału, z wykorzystaniem SI WUP-Viator.

Badaniu dedykowany jest serwis internetowy www.barometrzwodow.pl, który umożliwi wizualizację wyników badania w układzie przestrzennym w postaci map, plakatów, tabel i infografik. Wyniki Barometru zawodów wykorzystywane są przy tworzeniu planów szkoleniowych dla osób bezrobotnych, wydatkowaniu środków z KFS oraz w codziennej pracy doradców zawodowych i pośredników pracy w procesie doradztwa i w kontaktach z pracodawcami.

Przewidywane efekty:

- Liczba moderowanych paneli eksperckich BZ - 14
- Liczba raportów wojewódzkich BZ - 1
- Liczba plakatów z wynikami badań BZ – 16
- Liczba infografik z komentarzem - 15
- Liczba stron internetowych BZ – 1
- Liczba badań ofert pracy z portalu www.zielonalinia.gov.pl – 4
- Liczba baz danych z ofertami z portalu www.zielonalinia.gov.pl – 4
- Liczba prezentacji i wystąpień dotyczących zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz popytu na pracę na spotkaniach i seminariach- 3

Zadanie 1.2 Ocena efektywności, skuteczności, użyteczności i trwałości działań podejmowanych w ramach RPOWP 2014-2020 w różnych aspektach rynku pracy

Cel: ocena efektywności, skuteczności, użyteczności i trwałości działań podejmowanych w ramach RPOWP 2014-2020.

Planowane działania:

Przeprowadzenie 3 ewaluacji rezultatów działań zrealizowanych w ramach RPOWP 2014-2020 w różnych aspektach rynku pracy, tj.:

- 1) Ocena wpływu wsparcia RPOWP 2014-2020 na edukację opiekuńczo- wychowawczą w województwie podlaskim

W ramach badania oceniona zostanie skuteczność i trwałość wsparcia kierowanego z RPOWP 2014-2020 na edukację opiekuńczo – wychowawczą. Oszacowane zostaną również wartości wskaźników rezultatu w zakresie edukacji opiekuńczo – wychowawczej (III pomiar):

- Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania z EFS.
- Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS.

Badanie zostanie przeprowadzone w III-IV kw. 2024 roku.

2) Ocena wpływu wsparcia EFS i EFRR na trwałość i wysokiej jakości zatrudnienie

Celem badania będzie ocena wpływu wsparcia RPOWP 2014-2020 na trwałość miejsc pracy i rozwój przedsiębiorczości.

Ewaluacja oceni efekty w zakresie:

- bezzwrotnego i zwrotnego wsparcia dla osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą, obejmującego oprócz środków finansowych, doradztwo, szkolenia w zakresie związanym z prowadzeniem działalności, wsparcie pomostowe, w tym towarzyszące obejmujące indywidualne/grupowe doradztwo w zakresie zasad przedsiębiorczości;
- wzrostu przedsiębiorczości i zatrudnienia w gminach, których rozwój jest uwarunkowany siecią Natura 2000.

Planowany termin przeprowadzenia badania to I kwartał 2024 r.

3) Ocena wpływu wsparcia EFS na poprawę sytuacji pracowników i przedsiębiorstw w województwie podlaskim

Celem badania jest ocena wpływu wsparcia RPOWP 2014-2020 na sytuację pracowników przedsiębiorstw i osób dorosłych w województwie podlaskim.

Przeprowadzenie badania pozwoli na monitorowanie losów uczestników projektów 6 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie. Badaniem zostaną objęte wszystkie działania RPOWP 2014-2020, w których wsparcie (w ramach EFS) mogły uzyskać osoby pracujące. Wyniki badania będą podstawą do oszacowania wartości wskaźnika rezultatu długoterminowego: Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy, 6 miesięcy po opuszczeniu programu.

Badanie zostanie przeprowadzone w III-IV kwartale 2024 roku.

Zadanie 1.3 Prowadzenie rejestru instytucji szkoleniowych

Cel: Aktualizowanie informacji o instytucjach szkoleniowych i ich ofercie

Planowane działania:

Prowadzenie rejestru instytucji szkoleniowych w tym wprowadzanie do rejestru informacji o instytucjach szkoleniowych na wnioski instytucji, aktualizowanie danych na temat instytucji szkoleniowych, wystawianie instytucjom zawiadomień o dokonanym wpisie, wykreślanie instytucji szkoleniowych, prowadzenie analizy oferty szkoleniowej instytucji szkoleniowych wpisanych do rejestru;

Planowane efekty:

- aktualna baza danych na temat instytucji szkoleniowych działających w regionie

Zadanie 1.4 Prowadzenie rejestru agencji zatrudnienia i monitorowanie działalności agencji

Cel: upowszechnienie i przekazywanie informacji o usługach świadczonych przez agencje zatrudnienia dla osób poszukujących pracy na terenie RP oraz u pracodawców zagranicznych w ramach pośrednictwa pracy i pracy tymczasowej, monitorowanie agencji zatrudnienia.

Planowane działania:

Przyjmowanie wniosków o wpis do rejestru agencji zatrudnienia; wydawanie certyfikatów uprawniających do prowadzenia agencji: pośrednictwa pracy, doradztwa personalnego, poradnictwa zawodowego, pracy tymczasowej; sprawdzanie aktywności agencji na podstawie przyjmowanych rocznych sprawozdań z działalności; wydawanie decyzji o wykreśleniu z krajowego rejestru agencji zatrudnienia, monitorowanie działalności agencji poprzez wizyty monitoringowe.

Planowane efekty:

- aktualna baza danych na temat agencji zatrudnienia w regionie.

Zadanie 1.5 Działania informacyjno - promocyjne w ramach FEoP 2021-2027

Cel: upowszechnianie informacji dotyczących działań na rzecz rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich oraz informacji o Europejskim Funduszu Społecznym.

Planowane działania:

- prowadzenie Punktu Kontaktowego EFS+,
- organizacja szkolenia adresowanego do beneficjentów naborów organizowanych przez WUP jako IP RP na temat zasad kwalifikowalności, rozliczania projektów w różnych konkursach, nieprawidłowości najczęściej stwierdzanych podczas działań kontrolnych oraz realizacji przez beneficjentów obowiązków informacyjno-promocyjnych,
- uzupełnianie oraz bieżące aktualizowanie i redagowanie informacji na Portalu Funduszy Europejskich (PFE) www.funduszeuropejskie.gov.pl, wprowadzanie informacji na temat naborów i planowanych konkursów, prowadzenie Wyszukiwarki Dotacji oraz podstrony poświęconej wsparciu dedykowanemu osobom fizycznym,

- prowadzenie spotkań informacyjnych w formie stacjonarnej lub on-line (webinaria) na temat dokumentacji konkursowej w odniesieniu do poszczególnych naborów,
- realizacja działań informacyjno-promocyjnych o szerokim zasięgu, zdefiniowanych w Strategii Komunikacji Funduszy Europejskich na lata 2021-2027, w ramach zadania zaplanowano: spoty/reklamy telewizyjne, spoty/reklamy radiowe, artykuły w Internecie (content marketing), reklamy/banery w Internecie, media społecznościowe oraz audycje radiowe,
- udział w organizacji Dni Otwartych Funduszy Europejskich,
- przeprowadzenie konkursu pn.: „Podlaski rynek pracy w roku 2030 wykreowany przez AI”. Jego celem będzie dokonanie analizy, bazującej na sztucznej inteligencji (AI), dotyczącej tego, jak za kilka lat będzie wyglądał podlaski rynek pracy,
- opracowanie publikacji pod tytułem „Nabory w trybie konkurencyjnym organizowane przez Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku w roku 2024”. W ramach tego działania powstaną artykuły publikowane w Internecie – przede wszystkim na stronie internetowej WUP na tematy związane z naborami prowadzonymi przez Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku jako Instytucję Pośredniczącą RP FEEdP na lata 2021-2027 w formie elektronicznej.

Przewidziane efekty:

- liczba odwiedzin Wortalu Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku – 140 500
- prowadzenie punktu kontaktowego FEEdP (udzielenie konsultacji w ramach różnych form wsparcia np. telefonicznie, osobiście, e-mail)-400
- działania informacyjno – promocyjne o szerokim zasięgu (tj. z wykorzystaniem min. 4 środków komunikacji, zgodnie z RPD do PT FEEdP na 2024r.) - 2
- liczba uczestników spotkań informacyjnych/szkoleń stacjonarnych o on-line dla beneficjentów i potencjalnych beneficjentów FEEdP 2021-2027 – 150
- liczba uczestników konferencji/briefingów prasowych – 75
- liczba komunikatów wysłanych obligatoryjnie do mediów lokalnych regionalnych – 130
- opracowanie i publikacja postów na Facebooku promujących działalność WUP, ze szczególnym uwzględnieniem treści związanych z naborami organizowanymi w ramach FEEdP 2021-2027 –168
- raporty i analizy wewnętrzne dotyczące prowadzenia strony internetowej i mediów społecznościowych WUP-4

Zadanie 1.6 Obsługa Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

Cel: wypłata świadczeń pracownikom w razie niewypłacalności pracodawcy oraz dochodzenie zwrotu wypłaconych świadczeń ze środków FGŚP.

Planowane działania:

- 1) Prowadzenie postępowań w sprawach o wypłatę świadczeń pracowniczych na podstawie składanych wniosków i wykazów lub odmowa wypłaty świadczeń w związku z

brakiem podstaw prawnych do zaspokojenia roszczeń ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

- 2) Prowadzenie postępowań windykacyjnych, w tym sądowych, egzekucyjnych i upadłościowych w celu zwrotu należności FGŚP. Określanie dłużnikom warunków zwrotu zadłużenia poprzez odstąpienie od dochodzenia należności, rozłożenie spłaty na raty lub umorzenie w całości wierzytelności FGŚP.

Przewidywane efekty:

Ad. 1)

- Liczba pracowników, którym wypłacono świadczenia – 260
- Kwota wypłaconych świadczeń – 400 000 zł

Ad. 2)

- Liczba wniosków skierowanych do dysponenta FGŚP, w zakresie odstąpienia od dochodzenia zwrotu lub umorzenie w całości lub w części należności FGŚP – 5
- Liczba wniosków skierowanych do dysponenta FGŚP, w zakresie określenia warunku zwrotu należności FGŚP – 5
- Kwota świadczeń wypłaconych ze środków FGŚP- 200 000 zł

Działanie 2 Rozwój kompetencji pracowników instytucji rynku pracy

Zadanie 2.1 Podniesienie kompetencji doradców zawodowych i jakości usług poradnictwa zawodowego

Cel: wzrost kompetencji pracowników instytucji rynku pracy w zakresie świadczonych usług

Planowane działania:

- doskonalenie warsztatu metodycznego doradców zawodowych poprzez udział w szkoleniach oraz wykorzystanie nowych metod i narzędzi;
- wsparcie metodyczne powiatowych urzędów pracy w prowadzeniu poradnictwa zawodowego na rzecz osób bezrobotnych i poszukujących pracy (w szczególności poradnictwa zawodowego na odległość);
- organizowanie i prowadzenie szkoleń metodycznych dla pracowników powiatowych urzędów pracy i WUP (w szczególności doradców zawodowych i doradców klienta).
Beneficjenci: pracownicy powiatowych urzędów pracy.

Przewidywane efekty:

- liczba zorganizowanych szkoleń, spotkań metodycznych i seminariów dla pracowników powiatowych urzędów pracy i pracowników WUP (w szczególności doradców zawodowych i doradców klienta) oraz innych osób – 4
- liczba uczestników tych szkoleń – 60

Zadanie 2.2. Wdrażanie Działania 7.3 Rozwój kadr regionalnej gospodarki FEdP, Typ projektu 2 Rozwój kompetencji pracowników publicznych służb zatrudnienia (PSZ)

i innych instytucji rynku pracy wynikających z potrzeb regionalnego/lokalnego rynku pracy.

Cel: Rozwój kompetencji pracowników PSZ i innych instytucji rynku pracy.

Planowane zadania:

- Projekt będzie realizowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku i jest skierowany do pracowników i kadry zarządzającej publicznych służb zatrudnienia i innych instytucji rynku pracy.
- Projekt ma na celu rozwój kompetencji pracowników publicznych służb zatrudnienia (PSZ) i innych instytucji rynku pracy wynikających z potrzeb regionalnego/lokalnego rynku pracy.
- Projekt wyłączony jest spod zasad Podmiotowego Systemu Finansowania, nie jest możliwe korzystanie z usług rozwojowych dostępnych w Bazie Usług Rozwojowych.
- Udzielenie wsparcia w ramach projektu każdorazowo będzie poprzedzone identyfikacją potrzeb pracownika/kadry zarządzającej oraz będzie dostosowane do indywidualnych potrzeb danej osoby. Udzielane wsparcie będzie dostosowane do indywidualnych potrzeb danej osoby wynikających z jej wiedzy, umiejętności, posiadanych kompetencji oraz kwalifikacji. Jednocześnie zakres wsparcia powinien być zgodny z realizowanymi zadaniami lub rozwijać umiejętności i kompetencje na danym stanowisku.
- Efektem szkolenia będzie uzyskanie kwalifikacji, w tym kompetencji w rozumieniu Wytycznych dotyczących monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021 – 2027.

W 2024 r. planowane jest ogłoszenie naboru, dokonanie wyboru projektu do dofinansowania i podjęcie uchwały dotyczącej realizowanego projektu.

5. Koordynowanie i monitorowanie realizacji działań w RPD/2024

Proces koordynowania i monitorowania realizacji RPD/2024 odbywa się w oparciu o następujące zasady:

1. Za koordynowanie realizacji Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2024 r. odpowiedzialny jest Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku (Wydział Rynku Pracy).
2. Za realizację zgłoszonych do RPD/2024 zadań odpowiedzialni są Realizatorzy zgłaszający zadanie do realizacji w ramach Planu. Realizatorzy poszczególnych zadań, monitorują efekty ich wdrażania i przedkładają informacje roczne z realizowanych przedsięwzięć do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku, do dnia 31.01.2025 r. Informacja roczna w postaci karty sprawozdania zawiera co najmniej: opis zrealizowanego zadania (w tym cel, podjęte działania), wydatkowaną kwotę z podaniem źródła finansowania, uzyskane efekty/rezultaty w ujęciu ilościowym i/lub

jakościowym, ocenę zgodności realizacji działań z RPD. Wykaz zgłoszonych zadań do realizacji w 2024 r. zawiera Załącznik nr 2 do RPD/2024.

3. Sprawozdanie roczne z realizacji RPD/2024 opracuje Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku do dnia 14.03.2025 r. Sprawozdanie zostanie przedłożone do zaopiniowania Wojewódzkiej Radzie Rynku Pracy i do zatwierdzenia Zarządowi Województwa Podlaskiego.
4. Stopień realizacji założonych celów i efekty działań prowadzonych w obszarach priorytetowych będą monitorowane w oparciu o:
 - analizę sprawozdań Realizatorów poszczególnych zadań w odniesieniu do stopnia osiągnięcia wskaźników określonych w poszczególnych kartach zadań zgłoszonych do RPD,
 - analizę wskaźników ogólnych stanowiących załącznik nr 3.

6. Finansowanie realizacji działań/zadań w RPD/2024

Głównymi źródłami finansowania zadań/działań ujętych w RPD/2024 będą: budżet państwa, fundusze celowe (w szczególności Fundusz Pracy i PFRON) – w ramach środków krajowych, głównie EFS+ - w ramach środków zagranicznych.

Wysokość środków Funduszu Pracy na finansowanie w samorządach powiatowych realizacji w roku 2024 programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, ustalona decyzją Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27.12.2023 r. wynosi 111 409 356,35 zł z czego:

- w ramach Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027 – kwota w wysokości 52 200 282,00 zł zostanie przeznaczona na realizację w powiatach województwa podlaskiego projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS+) w ramach celu szczegółowego a) *poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej*, ukierunkowanych na kompleksową aktywizację zawodową osób bezrobotnych.

Plan szacunkowy nie obejmuje wszystkich środków własnych realizatorów przeznaczonych na działalność statutową, w ramach których finansowane są działania zgłoszone do realizacji w ramach RPD/2024.

Szacunkowy plan finansowy realizacji działań RPD/2024 przedstawia tabela w Załączniku nr 1.